

VIGYÁZZ OTTHON, HOGY SOSE ÉRJEN BAJ!

Nógrádi Gábor – Cakó Ferenc

Az ördög nem alszik!

Vigyázzunk magunkra! Vigyázzunk egymásra!

Szeretettel:

W. Székely

Na, ide figyeljétek, Beni, Saci, Lizi!

Ne aggódj folyton, Papa, ne idegeskedj! Jó?!!

Tudjuk, mire kell vigyázni, Papa, hidd el, tudjuk!

Böbő Papa, böbő!

Szerkesztő-szövegíró:
Nógrádi Gábor

Illusztráció:
Cakó Ferenc

Köszönjük a Generali a Biztonságért Alapítvány,
a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács és
az Országos Balesetmegelőzési Bizottság
támogatását, amely nélkül kiadványunk
nem készülhetett volna el.

Szöveg: © Nógrádi Gábor 2017

Illusztráció: © Cakó Ferenc 2017

www.nogradi.hu

Presskontakt Bt. 2131 Göd, Pf. 82

Felelős kiadó a Presskontakt Bt. ügyvezetője

info@presskontakt.hu

PRINT ISBN 978-615-5245-03-9

PDF ISBN 978-615-5245-36-7

Műszaki szerkesztő: Székelyhidi Ilona

Szöveggondozás: GRAF-ICA Bt.

Megjelent 8 (A/5) ív terjedelemben

Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen

Felelős vezető: György Géza vezérigazgató

TARTALOM

A kés, villa, tű meg olló
ügyes gyerekkézbe való! / 8

Ha biciklid az utcára tekered,
és nem tolod,
hiányzik egy kereked! / 15

Mosni jó, de inni mérreg!
Akik tudják, sose félnek. / 22

Fürdöl? Ugrálsz? Iszol? Játszol?
Az áramtól maradj távol! / 29

Teám forró! Lizi, vigyázz!
ha jössz,
már a hideg kiráz! / 36

Jó barátod lehet,
hogy ha megismered! / 43

◇ 5 ◇

Ég az erdő, ég a ház is,
nem is egy ház,
hanem száz is! / 51

A füledbe lihegem:
a nagy nem idegen! / 59

Ésszel másszunk,
rá ne fázzunk! / 67

A méhecske barátod,
nem bánt,
ha te se bántod! / 75

Az orrod nem uborka,
a gyógyszer
nem cukorka! / 82

Ha nincs bekötve a blöki,
fékezés ablakhoz löki! / 89

Mért veszélyes padlás, pince?
Tudja Beni, Saci, Vince! / 96

Korizol vagy görizel?
Minden doki berezel! / 105

Csizi-csuszi lépcső-padló,
ne rohangálj,
mint egy vad ló! / 113

Gázra, lángra vigyázzatok,
le ne égjen a házatok! / 121

Vigyázz otthon teszt / 127

A KÉS, VILLA, TŰ MEG OLLÓ ÜGYES GYEREKKÉZBE VALÓ!

Álmomban medveapó voltam, és kimentem a konyhába mézet nyalogatni.

Hallom, valaki sírdogál. Nézek ide-oda, és húha hú!
Mi a manó? Az evőeszközök fiókjából jött a hang.

Odabújt egy kiséger?
– Ki sírdogál? – brum-
mogtam óvatosan.

– Én, a kés – szipo-
gott a hang, és majd-
nem a fenekemre
tottyantam.

Te jó idesanyám!
Megbolondultam? Egy kés

nem sírhat!

Aztán eszembe jutott, hogy éppen álmodom.

Ó, az más! – gondoltam. – Álmunkban bármi meg-
történhet.

Kinyitottam a fiókot, és látom ám: a kis kés könnyei
csillognak a pengéjén.

– Azt a kiskésit neki! – bámultam bambán, ahogy csak egy mackó tud. – Mi baj?

– Nem igazság! – pityergett a bökö. – Mindenki azt mondja, félni kell tőlem, mert én szúrok, vágok, hasítok, döfök! És a felnőttek nem mernek a gyerekek kezébe adni. Én vagyok a hibás? Talán én tehetek róla, ha megsebzek egy ujjacskát?

És a gyenge penge bőgicsélve felszirénázott, mint Lizi unokám szokott, ha nem kap meg valamit azonnal.

– Hm! – brummogtam medvésen. És még egyszer: – Hm! Hm! Vagyis: brumm.

Reggel pedig felébredve, mikor már megint én voltam én, nem pedig medve, kivettem a kis kést az asztalra és behívtam az unokáimat.

Persze Lizi is velük totyogott, pedig alig múlt egyéves.

– Beni! Saci! Ti féltek a késtől? – kérdeztem a nagyobbakat.

– Igen – mondta Saci, a hatéves. – Elvághatja az ujjam!

– Én nem félek! – vihogott Beni, a nyolcéves. – Nekem majd lesz egy ekkora töröm, mint a filmekben a Rambóknak!

– Na, leállni! – vágtam közbe szigorúan. – Ki engedte meg, hogy ilyen filmeket nézz?

– Te, Papa! – vigyorgott Beni azzal a pimasz vigyorgásával, amit tőlem tanult. – Nem velem nézed a krimiket meg a háborúsokat?

Mire pici Lizi is azt mondta: „Böbő, Papa!, böbő!”

– Khhh! Krrhhh! Khhhm! – mondtam hangosan, mert a torkomra ment a friss pesti levegő.

Aztán hogy kiköhögtem magam, elmeséltem nekik az álmomat.

– A késtől, a villától, az ollótól nem kell félni – mondtam végül. – Ha megtanulod használni, segít, mint egy jó barát. Itt egy alma, Sacikám! Vágd négyfelé ügyesen!

De kis unokám nem mozdult, csak bámult ijedten.

– És ha elvágom az ujjam?

– Nem vágod. Figyelj! Fogd meg a kést a nyelénél erősen! Így! Jó. Az éle, a hegye soha ne mutasson sem saját magad, sem más felé! Tedd az almára a pengét. Aztán határozottan fogd meg az almát oldalt, a kés pengéjétől kicsit távolabb, és óvatosan már nyiszálhatod,

vághatod is. Így! Jól csinálod! Most ismét ráteszed a kés
élet a fél almára, és kettéhasítod...

És Sári – dzsim-dzsum – négyfelé vágta a szép piros
almát. „Böbő! –
mondta boldogan
Lizi. – Böbő!”

– Ügyes va-
gyok? – kérdezte Sá-
rika büszkén, és meg-
érdemelt egy puszit.

– Az semmi! Én meg is tudom hámozni! – dicseke-
dett Bence, és kikapta a kést Saci kezéből.

Nem kellett volna.

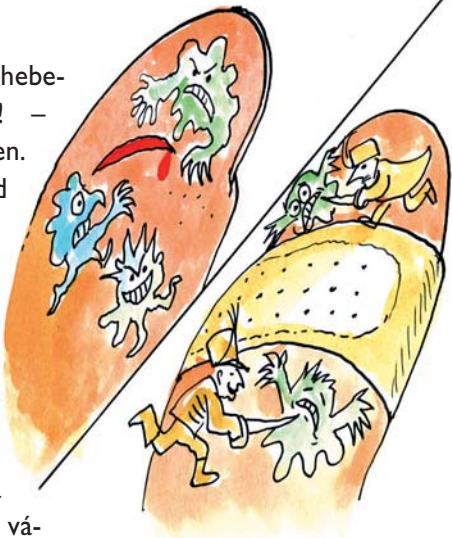
Kapkodva nyúlt, az volt a hiba.

– Juj! – kiáltotta, és az ujjbegyén már ki is kandikált
egy vércsepp.

– Böbő! – kapaszkodott a nadrágomba ijedten Lizi,
pedig csak egy picike seb volt, alig
látszott. Mindenesetre alko-
hollal gyorsan fertőtlenítet-
tem, és **sebtapasszal** lera-
gasztottam, nehogy a pi-
szok, a sok kis bacilus
miatt elfertőződjék.

– Gratulálok, hebe-
hurgya Gyurka! –
mondtam dühösen.
– „Majd én! Majd
én!” Ugye? A
kapkodás, a si-
etség, a figyel-
metlenség, a
szelesség min-
den baj okozója
az életben. –
Aztán felvettem a
kést. – Bármit vá-

gunk, vagy almát hámozunk, három a magyar igazság.

Bármit csinálsz 1. határozottan, 2. óvatosan, 3. figyel-
mesen csináld.

1. A pengétől távolabb, de erősen, **határozottan** fogd meg, amit vágni akarsz, akár alma, akár sajt, akár kolbász a szeletelni való. A legjobb, ha idősebb testvéreddel vagy egy felnőttel gyakorlod az ügyes vágást, aprítást, mert a gyakorlás a tudás anyja. (Meg az apja is!)

2. **Óvatosan** kezd el a vágást, hámozást, mert csak úgy érezheted, érzékelheted, hogy milyen puha vagy kemény, amit vágsz, és milyen éles a kés.

3. Nyugodtan csináld, **figyelmesen**, ügyesen mozgatva a kezekben a kést. Nem csúszhat el, nem csalinkázhat ide-oda. Te vagy az úr, a kés csak éles szolga. Te parancsolsz neki, te irányítod!

– Böbő, Papa! – mondta Lizi egyetértően, és a meghámozott almára pislogott.

– Papa, kérdezhetek valamit? – duruzsolta Sacikám, és két gyémánt szeme rám ragyogott. (Tiszta anyja!)

– Persze, drágám! – mondtam büszkén, mert tudtam, hogy a kés meg más vágó- és szűrőszerszámok biztonságos használatának további titkait akarja megismerni az én okos, óvodás lányunkám, aki ugyanolyan szomjas a tudásra, mint a nagypja. – Kérdezz nyugodtan!

És Saci kérdezett:

– Megehetjük az almát, amit meghámoztál?

Gyerekrablás a Palánk utcában

Lajcsi elrabolja saját magát a barátai segítségével. Örület! Mit akar? Azt, hogy elvált szülei újra összeházasodjanak! Mert Lajcsi tudja: szeretik egymást. Csakhogy a szerelem útjában áll Károgi Sándor, az Állókígyó és a mamája! Hecseki Boldizsár nyomozó, ócskás és kéményseprő álruhában ahelyett, hogy leleplezné a gyerekrablókat, segíti Lajcsit célja elérésében. A humoros történetből sikerfilm készült, és a regény megtalálható a tankönyvekben.

Hecseki és a kedves betörők

A gyerekbanda csalókat, tolvajokat, rablókat foszt ki a nagyi vezetésével. Mi ez? Robin Hood család ma? Botrány! De miért csinálják? Azért, mert szeretnének a vizes pincelakásból elköltözni, mire az új kistestvér megérkezik. Csakhogy a bűn, az bűn! Rács mögé velük! Mi az, hogy: nem?! Hecseki megint másképpen gondolja? Ezt nem ússza meg, nyomozó!

HA BICIKLID A KAPUN KITEKERED, ÉS NEM TOLOD, HIÁNYZIK EGY KEREKED!

Álmomban medveapó voltam, és felpattantam a bicómra, hogy kikarikázzak a nyitott kapun.

– **NEEEEEEEEEEE!!!!** – hallottam egy irtózatoss üvöltést, amitől rögtön beleestem a kapu melletti rózsabokorba, és csupa tüske lett a bundám.

Láttatok már sünmackót?

Az nem egy újfajta állat, amelynek az anyja sün, az apja meg medve. A sünmaci én voltam álmomban.

– Ki üvöltött rám?! Ki ijesztett meg? – vicsorogtam, miközben megpróbáltam kifilézni magamat.

– Én, a kerékpárod! – rikácsolt rám a bicóm, és nagyot csengetett kétszer. – Hogy képzelted ezt, te buta medve? Kikarikázol a nyitott kapun az utcára? És te vagy a felnőtt? Jöhet egy autó – elüt. Jöhet egy gyalogos – elütöd. Jöhet egy másik bicajos – átgázolsz rajta. Orvos, kórház, temető!

És a kioktatásomat egy verssel fejezte be:

– Észnél legyünk, ha van eszünk, mert csokit többé nem eszünk!

– Au! – ordítottam, és felébredtem.

Egy tű állt ki a hátsómból. (Sacika este az ágyamban varrogatott, az édes, míg el nem aludt. Otthoni balesetek? Na, ezt hogyan lehet megelőzni?)

Reggel rögtön magam elé parancsoltam az unokáimat, és elmeséltem az álmodmat.

Ott volt Beni, Saci és pici Lizi is.

– Azt álmodtam, hogy valaki a családból felelőtlenül kiszáguldott a nyitott kapun kerékpárral.

– Valaki? – nézett rám gyanakodva Beni. – Ki volt az a valaki? Én biztosan nem.

– Nem te, és nem Saci, csak egy felelőtlen valaki – mondtam.

– Szerintem – vihogott Saci –, te akartál kibiciklizni, Papa. Azt álmodtad, ugye?

– Böbő! – bólogatott pici Lizi, mintha értené.

– Nem mindegy? – hadonásztam. – Nem mindegy? A tanulság a fontos!

– Oké, Papa! – legyintett Beni. – Gondolom, figyelmeztetni akarsz minket, hogy ne biciklizzünk ki a nyitott kapun.

– Igen, és...!

– ...még azt akarod mondani, hogy toljuk ki a biciklit óvatosan, és nézzünk szét, mielőtt felpattanunk rá, ugye?

– Igen, meg...!

– ...azt is mondani akarod, hogy sisak nélkül fel se szálljunk a bringára, mert a fejünk olyan törékeny, mint egy tojás. És persze a térdvédő sem árt!

– Na, persze, de...

– ...azt is akarod mondani, hogy legyen a bicónkon világító fehér lámpa elöl, vörös lámpa hátul.

– Igen, helyes, ezt is, és...!

– ...a kerekeken – vágott közbe Beni – legyen sárga kül-lőprizma, a kormányon csengő, meg két egymástól független fékkar.

– Pontosan! De...

– ...azt is mondani akarod – csacsogott Saci –, hogy az udvaron is óvatosan biciklizzünk, mert ott is történhetnek balesetek. Eleshetünk, és egymásnak vagy a kutyának ütközhetünk. De különösen Lizire kell vigyázni, mert becsípheti az ujjait a küllőkbe, vagy rádőlhet a falnak támasztott bicó?

– Igen! – válaszoltam határozottan. – Éppen ezeket akartam elmondani nektek, hogy megóvjalak benneteket a kerékpáros balesetektől!

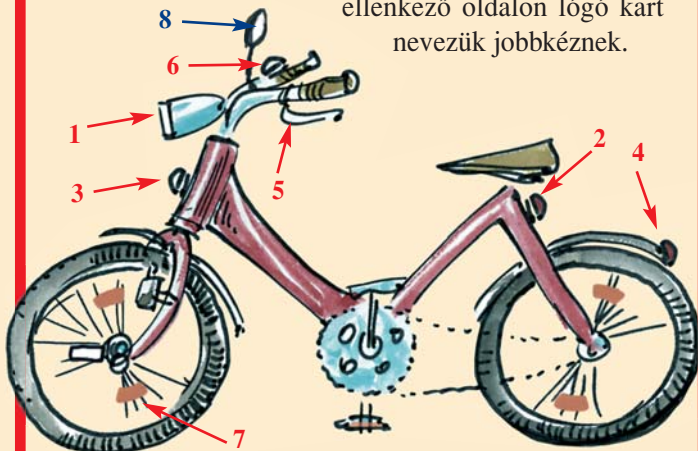
A bicikli alkatrészei, biztonsági felszerelése

Kötelező: 1 fehér fényű lámpa 2 vörös fényű lámpa
3 elöl fehér színű prizma 4 hátul vörös színű prizma
5 két, egymástól független fék 6 csengő 7 két sárga küllőprizma legalább elöl.

Ajánlott: 8 visszapillantó tükör

KÖTELEZŐ A FÉNYVISSZAVERÓ MELLÉNY LAKOTT TERÜLETEN KÍVÜL ESTE, SZÜRKÜLETTŐL!

Mielőtt kimennél biciklizni, nagyon előnyös megtanulni, hogy melyik a bal kezed és melyik a jobb. Ha kétbalkezes vagy, akkor jegyezd meg, hogy a szíveddel ellenkező oldalon lógó kart nevezük jobbkéznek.

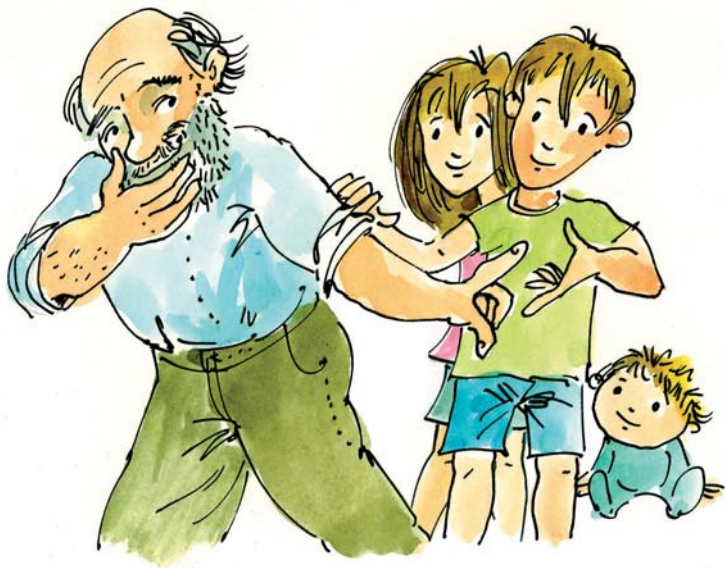

– Kösz, Papa! – veregette meg a karomat barátságosan Beni. – De mindezt már elmondtad négy éve, három éve, két éve, meg tavaly, összesen tízszer. Rendszeresen szeded a gyógyszeredet?

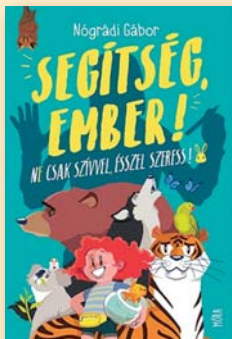
– Böbő! – vigyorgott pici Lizi.

– Na, tűnés, pimaszok! – mondtam szigorúan. – Menjetek a dolgokra! – És elfordultam.

Kell azt látniuk az unokáknak, hogy a nagyapjuk vinyogva röhög saját magán? Hihihihihih!

Segítség, ember!

„Mért van mindig húsvét?” – kérdezi a nyúl. „A mamámnak én vagyok a legszőbb!” – pityereg a denevér. „Saci néni örült!” – rikácsol a papagáj. „Még hogy mi rokonok...?” – vihog a majom. „Én védett vagyok, te nem!” – morog a süni. És még negyven állat panaszkodik, gúnyolódik, sír és kacag, miközben elmondja: hogyan él, és hogyan kell őt etetni, gondozni – szeretni. Egy könyv, amely tíz kiadásban, 100 ezer példányban jelent meg.

Hogyan neveljük?

Figyelj! Elárulok egy titkot. Minden és mindenki nevelhető! Kivéve téged. Nevelhető a kistestvérünk, a nagybácsink, a nagymamánk, a matektanárunk, a szomszéd, a rendőr, a muskátli, a kutya, a macska, az autó, a házi légy, a padszomszédunk és még a szerelmünk mamája is! Ezen kívül a könyv segítségével lenevelhetjük magunkat az orrturkálásról, a pukizásról, a kézizzadásról, a félelemről, és még számos rossz szokásunkról. Akarsz a nevelés zsenije lenni? Vagy csak nevetni? Ez a könyv a te könyved.

MOSNI JÓ, DE INNI MÉREG! AKIK TUDJÁK, SOSE FÉLNEK.

Álmomban medveapó voltam, és nagyon szomjas. Kibandukoltam a konyhába, lecsavartam az üdítő kupakját, és nagyot hörpintettem. De még egy kortyot se nyeltem, máris behánytam

a mosogatóba, mert csípős, nyálkás, undorító ízt éreztem, és habzott a szám.

– Mi ez? – vicsorogtam álmomban, mire egy Szörnyella de Frász kacajához hasonló nyerítés kacskaringózott ki az üveg száján.

– Úgy kellett! Úgy kellett! Káposztába hús kellett! Igyál csak, igyál, szőrös pofás! Utána jöhet a gyomor-mosás!

– Ki az? Ki vagy, gonosz szellem? – meredtem rémülten a palackra. – És mi ez az undorító lötty?

– Méreg! Méreg! – rikácsolta Szörnyella, hogy majdnem frászt kaptam.

– MÉREG AZ ÜDÍTŐS PALACKBAN!!

– acsarogtam csupa nagybetűvel.

– liiigen! liiigen! Valaki beleöntötte! – kacagott a szörny, mire álmomban gyorsan elájultam és felriadtam.

Még jó, hogy fel tudunk ébredni, ha alszunk.

Reggel a konyhába hívtam az unokáimat, Benit és Sacit.

Persze pici Lizi is utánuk totyogott, mert a babák olyanok, mint a kölyökkutyák: oda mennek, ahol történik valami.

Kitettem a konyhapultra a hűtőszekrényben talált összes üdítőt.

– Ebben mi van? – mutattam az első átlátszó fehér flaskára.

– Mi volna? – kérdezte Saci. – Ásványvíz.

– És ebben mi van?
– mutattam egy sárga dobozra.

– Narancslé – mondta Beni.

– És ebben? –
böktem a kólás üvegre.

– Koko! Böbö! – nyivogta Lizi, mert már olyan okos, hogy a kutyatejet se kóstolja meg a kertben, ha nem éhes.

– És ebben...? – emeltem fel a lila üdítő palackot, amelybe álmomban belenyaltam. – Ebben vajon mi van, tudjátok?

– Igen! – mondta Saci. – Édes üdítő.

– Cukros üdítő – fintorodott el Beni, aki ezt a lötytyöt nem szereti.

Bezzeg Lizi!

– Böbö! Agyál! Böbö! Agyál! – nyúlkált a palack felé.

– Tévedés! – kiáltottam. – Óriási tévedés! Ebben a palackban valami higított tisztítószer van! Csak tudnám, ki tette bele! Letörném a kezét! Csípős, undorító és nyálkás.

– Honnan tudod, Papa? – kérdezte Saci.

– Nem mindegy? – legyintettem. – Tudom! Mert tanuld meg, kisunokám: a Papa mindent tud! Az idősebb embernek ugyanis három hatalmas előnye van: 1. a rengeteg tapasztalat, 2. a sok tudás, és 3. a jó emlékező-képesség. Igen... Ezek óriási előnyök!... Igen... Igen... Miről is beszéltünk az előbb?

– Arról, hogy a jó memória az idősebb emberek előnye – vigyorgott Beni.

– Ne pimaszkodj, gyerek, mert a fenekedre verek!

– Éppen azt mondtad – segített ki Saci –, hogy tudod, mi van a palackban, mert te mindent tudsz.

– Igen, igen! Mindent tudok, hogy vigyázhassak rátok, és mindenben ott legyen a szemem. Hogy soha ne érjen benneteket semmi baj!

– Böbö! – adott nekem igazat Lizi, mert ő a legokosabb a családban, ha nincs más jelen.

– Figyeljetekek rám! – folytattam a Papa-féle napi felvilágosító tanácsadásomat. – Sohase öntsetek tisztítószert üdítő palackba. Jöhet valaki: anyátok, apátok, vagy ti, és beleisztok. Mentő, kórház, gyomormosás. A mosóport, a tisztítószert, a felmosót, az öblítőt, a vécéfertőtlenítőt, a súrolószert a vásárlás vagy a használat után gondosan el kell zárni a szekrénybe, a kamrába. Különösen Lizi előtt, mert ő még kicsi, kíváncsi és butuska: nem tudja, hogy

EZEK MÉRGEZŐ ANYAGOK.

– Böbö! Papa! Böbö! – mondta Lizi sértődötten, mint aki jelzi, hogy ő baba, de nem buta.

– Érted, Lizi? – mutattam neki a lila palackot. – Ebben *pfúj* van. *Pfúj*, *pfúj*, méreg.

És igyekeztem ízlésesen megmutatni, ahogy álmomban okádtam.

De Lizi nem volt vevő a mutatványomra. Toporzékolni kezdett, hogy márpedig neki a lila üdítő kell, de azonnal. Levetette magát a konyha kövére. Még jó, hogy a menyem soha nem mossa fel a padlót olyan tisztítószerral vagy mérgező vegyszerrel, ami árthat Lizinek, ha a drága gyermeknek éppen kedve van egy kicsit fetrengeni, és felnyalni a kövezetet. Miután egy kis narancslével lecsillapítottuk a család szeme-fényét,

Benivel kimentünk az autóhoz. Előző nap ugyanis megbeszéltük, hogy lemoszuk a kocsit.

– Papa! – fordult hozzám az unokám. – Tegnap azt mondtad, csinálsz egy kis higított ablakmosót. Hol van?

– Hol is...? – ráncoltam a homlokomat. – Hova is tettem...? – Mert arra emlékeztem, hogy este valóban összekevertem az ablakmosó szert vízzel.

Beni nézett. Én is néztem Benit. Tudtam, mit gondol. Beni is tudta, én mit gondolok.

Beszaladt a lila palackért, és kihozta egy zacskóba rejtve, hogy a többiek ne vegyék észre.

– Papa, ilyet soha többé ne csinálj! – mondta szigorúan és határozottan.

– Bocsánat! – morogtam. – Este volt. Sötét volt...
Nem láttam jól, mibe öntöm... Ne haragudj!

– Nem haragszom, de büntiben vagy. Este megnézed
velem *A Zombik lakodalma, avagy jó étvágyat, srácok!*
című filmvígjátékot.

Bólintottam. A bűn megérdemli méltó büntetését.

A mi Kinizsünk

A gyerekek állatait össze akarja gyűjteni a gonosz polgármester. Ki segíthet, ha a felnőttek félnek Garaitól? Naná, hogy Kinizsi Pál, Mátyás király hadvezére! No, de ő már ötszáz éve meghalt! És akkor mi van? Fel kell támasztani! Mi kell hozzá? Komputer, program, lézer meg néhány okos gyerek. Oké, de mit csinál egy középkori vad zsoldosvezér ma? Rombol? Gyilkol? Vagy az autótól meg a tévétől is megijed? Humor, izgalom, történelem testközelből.

A mi Dózsánk

Hogyan kerül négy gyerek, egy történelemtanár meg egy vizsla az 1514-es parasztháború közepébe? És ha már ott vannak, miért akarnak találkozni a vezérrel, Dózsa Györggyel? Utazásuk Temesvárra bővelkedik humoros és ijesztő kalandokban. Néha csak egy paraszthajszálon – no, meg Sipeki és a gyerekek okosságán, ügyességén – múlik az életük. Találkoznak a kölyök Dobó Istvánnal és az ifjú Jumurdsákkal is! Mernél velük menni?

FÜRDÖL? UGRÁLSZ? ISZOL? JÁTSZOL? AZ ÁRAMTÓL MARADJ TÁVOL!

Álmomban medveapó voltam, és zuhanyozás után meg akartam szárítani a bundámat a hajszárítóval. Már éppen belesúsztattam volna a dugót a csatlakozóba, amikor felsivített egy hang:

– *Most agyoncsaplak!*

ljedtemben belefordultam a kádba. Zutty!

– Ki...? Ki az? – dadogtam, és ide-oda pislogtam rémületemben.

– *Én vagyok a láthatatlan agyonrázó, agyoncsapó titokzatos árammanó!*

– hallatszott ismét a visítás rémisztő kacagással a végén.

Mintha csak Beni unokámat hallanám, amikor a hűgával farkasembert játszik, az édes.

Most agyoncsaplak!!!

A dugaljból jött a kísérteties hang! És már fel is tűnt előttem egy átlátszó villámszellem!

Te jó idesanyám! Megbolondultam? Szellemekek nincsenek!

Aztán eszembe jutott, hogy csak álmodom!

Ó, az más! – gondoltam. Álmunkban bármi megtörténhet.

– Dugjad csak a konnektorba! Dugjad! – sikított a démoni látomás. – Dugjad csak vizes kézzel a hajszárítót a csatlakozóba! Csaplak agyon! De nagyon!

ljedtemben felriadtam.

Soha többet nem eszem babfőzeléket este!

– Jól figyeljete, Beni, Saci, Lizi! – mondtam vészjósító hangon a kisunokáimnak reggel, mikor a fürdőszobában pacsmagolták az arcukat, ami hasonlított egy víziszonyban szenvedő macska mosakodásához. – Soha, de soha ne dugjatok be elektromos csatlakozót vizes kézzel a konnektorba. Megértettétek? Világos?

Saci abbahagyta a cicamosdást, és rám nézett.

– Tudjuk, Papa! Nyugi, Papa! Tudjuk!

De én csak folytattam, mert ott lebegett előttem az áramütés rémisztő kísértete.

– **MINDIG** alaposan törüljétek meg a kezeket, mielőtt a hajszárítót, az elektromos fogkefét vagy bármi más árammal működő eszközt bekapcsoltok.

Beni is rám nézett.

– Papa! Figyelj! Nyolcéves vagyok. Saci öt. Vagy izé... hat. Vetted? Két-három éves korunk óta tudjuk, hogy

**VIZES KÉZZEL
SOHA
NEM SZABAD
MEGÉRINTENI
ELEKTROMOS
CUCCOKAT!
OKÉ?**

– Oké – lihegtem az éjjeli látomás izalmától fel-
dúlva. – Oké! De... De... – kezdtem, mert azt akar-
tam, hogy enyém legyen az utolsó szó.

Biztos, ami biztos. Én vagyok a felnőtt. Felelős vagyok a gyerekekért.

– És... és azt tudjátok, hogy az itt-ott heverő, lógó vezetékekhez sem nyúlunk? Különösen, ha sérült a vezeték!

– Tudjuk! – mondta Saci és Beni egyszerre, és szemtelenül belebámultak a képembe.

De nem tudtak leállítani.

– És azt tudjátok, hogy a villanykörtét is csak felnőtt cserélheti ki, ha kiégett?

– Tudjuk!

– Böbö! – mondta Lizi is.

– És nem mászhattok fel semmilyen villanyoszlopra soha!

– Hogy képzeled Papa? Agyonütne az áram!

– És ha a kishúgotok, Lizi bele akar nyúlni ceruzával vagy dróttal a konnektorba, akkor...! – emeltem fel figyelmeztetően a kezemet, de Beni leintett.

– Mindegyikben vakdugó van, ha nincs benne csatlakozó, nem?

– Bőbőbő! – mondta pici Lizi, mintha értené.

– De!... De ha sárkányt eregettek – jutott eszembe még egy fontos –, akkor magas feszültségű vezeték közelében soha, de soha nem szabad sárkányt eregetni! A sárkányröptető madzag véletlenül hozzáérhet az áramvezetékhez, és akkor...

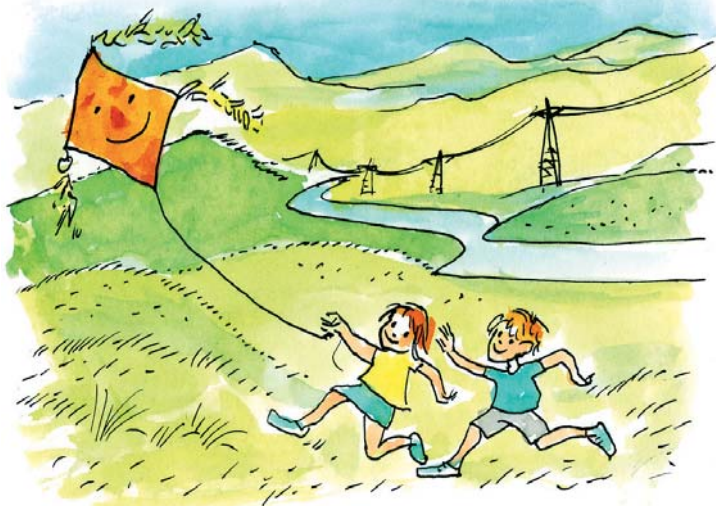
– Papa! Erről jut eszembe! – vágott közbe Beni. – Még Lizi születése előtt ígérted, hogy csinálsz nekünk sárkányt, ahogy gyerekkorodban a dédpapi neked, és majd felengedjük a réten.

– Böö! Böö! – bólogatott Lizi, mintha értené.

– Tényleg, Papa! – csillant fel Saci szeme is. – Megígérted! Mikor eregetünk sárkányt?

– Maajd... – mondtam. – Maaajd a héten... A jövő héten... Nem felejtettem ám el... De most még meg kell írnom valamit... Valami nagyon fontosat az áram veszélyeiről. **Tudjátok: a Vigyázz otthon, hogy sose érjen baj!** című könyvbe bele...

És elhúztam a szobám felé, mint babfőzelék után egy kósza pukkantás a levegőben.

Petepite

Képzeld el, hogy reggel felkelsz, és már nem te vagy te, hanem valaki más a családból! Ő pedig a te bőrödben ébred. Hogyan élsz, létezel helyette? És ő helyetted? Pitének a saját apjaként kell dolgozni menni a tévébe, az apja pedig tanul, felel, verekszik az iskolában, mintha valóban a fia volna. Mi lesz, ha sohasem változnak vissza? Vagy ha észreveszi valaki a csereberét?

(A Petepite az Év Gyerekkönyve lett, nemzetközi díjat kapott, és bekerült a tankönyvekbe.)

Az anyu én vagyok!

EMESE: „Megörülök! Papa átváltoztott anyuvá! Anyu meg Mesi lett, vagyis én. De az a kétbalkezes nagyapám kiöntötte a visszaváltoztatáshoz szükséges olajat! Akkor most anyu maradok örökre? Ne már! Én váltam el apától! És én megyek férjhez Emilhez? Nem mondom, tetszik, hogy felnőtt vagyok, dögös vagyok, mégis vissza akarok változni! Gyerek akarok lenni: focizni a sulicsapatban, lógni a lányokkal, puszilkozni Tibuval...” Pörgős, izgalmas, humoros történet. A regényből készült komédiát nagy sikerrel mutatták be a színházak.

TEÁM FORRÓ! LIZI, VIGYÁZZ! HA JÖSSZ, MÁR A HIDEG KIRÁZI!

Álmomban náthás medveapó voltam és teáztam. Jó forrón ittam a teát sok mézzel. Legkisebb unokám, Lizimaci a szőnyegen játszott. Csengettek. Kisiettem. A postás jött vagy a szomszédasszony, már nem emlékszem. Mikor visszatértem a szobába, Lizi éppen az abroszba kapaszkodva húzta fel magát a szőnyegről, és a forró teával teli csésze már borult is a nyakába.

– Neeeeeeee! – rikoltottam, és úgy vetődtem az asztal felé, mint Neuer, a Bayern München kapuvédője. Jól be is ütöttem a fejem – az ágyam deszkájába, és felriadtam.

– Lizi! Lizi! – kiabáltam, és kirohantam a hálószobámból. – Hol vagy? Ne nyúlj az abroszhoz!

– Milyen abroszhoz? – bámult rám Saci, aki Benivel a konyhában reggelizett.

– Lizi hol van? – néztem ide-oda, még az asztal alá is.

– A bilin ül – mondta Beni. – Mit álmodtál már megint?

Elmeséltem.

– Majdnem Lizire borult a forró tea! – fejeztem be a történetet.

– És mi a tanulság? – pislogott Beni. – Ne igyunk forró teát? Vagy hajtsuk fel gyorsan, mert jobb, ha a mi torkunkat forrázza le, mint ha Lizit? Vagy öntsük ki a mosogatóba, mielőtt kimegyünk kinyitni az ajtót? Vagy ha iszunk, ne menjünk ki, mikor csengetnek? Vagy vigyük ki a teát is? Vagy kapjuk fel Lizit, és őt cipeljük magunkkal?

– Szerintem – emelte fel a mutatóujját Saci –, ne tegyük abroszt az asztalra, a teát meg helyezzük középre, ahol nem érheti el.

– Gratulálok! – bámultam csodálattal az unokámra.
– Ez egy százforintos válasz volt!

És már kaptam is elő a pénztárcámat.

Erre persze Beninek, a nagy üzletembernek is kinyílt a szeme meg a csipája.

– Oké! Játsszuk azt, hogy egyszer én, egyszer Saci mond egy forrósággal kapcsolatos veszélyhelyzetet, és a másiknak meg kell mondani, hogyan kerülhető el a baleset! Aki jól válaszol, kap egy százast. Aki olyan kérdést tud feltenni, amire a másik nem tud válaszolni, szintén kap egy százast.

– És ki adja a százásokat? – néztem az unokámra kíváncsian.

– Ez kérdés, Papa? – rántotta meg a vállát. – Te!

A tárcámba pillantottam. Ennyi meg ennyi volt benne, és akadt még egy fél üveg borom. Gondoltam, azzal csak kihúzom a nyugdíjig.

– Oké! – mondtam. – Kezdhettek!

Beni kezdte.

BENI: Anya levest főz a gázon, Lizi betotyog, és közeledik anyához...

SACI: Anya visszaviszi a szobájába, vagy beteszi az etetőszékbe, vagy felteszi a tűzhelyvédő rácsot, vagy szól Papának, hogy foglalkozzon Lizivel, mert nem lesz

ebéd. Elég? Kérem a pénzt! És mondom: Papa kezet mos forró vízben, aztán elzárja a csapot, és mikor kinyitom...

BENI: ...forró víz ömlik a kezedre. Ha valaki forró vízben mos kezet, utána át kell állítani a csapot hidegre. Száz forint! Kösz! Mondom: a ceglédi mamánál a mosógép csöve a kádba vezet mosás után a piszkos forró vizet...

SACI: Ha fürdünk, le kell állítani a mosógépet, vagy csak a mosás vége után szabad fürdeni, mert nem lehet tudni, mikor ömlik ránk a csőből a víz. Money Sacikának! Kösz. Mondom: mikrohullámú sütőben melegítünk, de a tányér langyos...

BENI: A leves azonban lehet forró is, mert a mikro a tányért nem melegíti fel, csak a levest, ha a tányér anyagában nincs valami fém. Bélás nekem! Mondom: Lizi sokáig szeret pan-

csolni a kádban, de anyunak ki kell menni a konyhába, mert leég a meggyes pite...

SACI: Először is, mi szoktuk fürdetni Lizit, nem anya. Másodszor a kicsit sose szabad a kádban vagy a zuhany alatt egyedül hagyni. És egyáltalán soha sehol sem szabad egyedül hagyni. Még alvás közben sem, azaz mellé kell tenni egy bébiőrt, hogy halljuk, ha felkel, vagy szól valamiért. Pénz ide! Kösz. Mondom: az orvos forró gőzös lélegeztetést rendel, mert náthásak vagyunk...

BENI: Inhalálásnak hívják. Nagyon kell vigyázni, ránk ne boruljon, vagy túl közel ne tartsuk az

arcunkat a forró vízhez. Nyerés itt!

Mondom: egy kicsit megégetjük véletlenül a kezünket forró vízzel, vagy a sütővel, vagy a kályhával, vagy vasalóval, kenyérpíróval, lámpával, vagy túl sokat vagyunk a napon stb. stb. Mi a teendő?

SACI: Tudom! Be kell kenni az égett bőrt olajjal vagy zsírral...

BENI: Nem! Nem!
Hideg vizet kell folytatni
rá tíz percre. Én nyertem!

SACI: De a ceglédi mama is zsírral szokta...!

– Sajnos, Sacikám, Beninek van igaza – mondtam. – Hideg vízzel kell mosni tíz-tizenöt per-

cig, ha csak enyhe a sérülés. De van olyan spray, kenőcs vagy sebtapasz is, ami gyógyítja az égési sérülést. Ha a seb nagyobb vagy csúnyább, akkor orvoshoz kell menni azonnal.

– Rendben, elfogadom – mondta Saci. – Benié a bélás. Játsszunk tovább!

– Nem, nem! – nevettem. – Most már látom, tudjátok, mi lehet forró. Na, meg a pénzem is elfogyott.

– Nem baj, papa! – mondta Beni. – Majd felírjuk, hogy mennyivel tartozol, és megadod, ha megkapod a nyugdíjodat.

Szeretem, ha egy gyereknek vág az esze. De nem mindig.

A tengeren is túl

BENEDEK: „Tudom, hogy anya hazajön! Haza fog jönni! Igaz, hatalmas vihar volt aznap reggel a tengeren, mikor anya eltűnt. Óriási hullámok, orkán és szél. De anya nagyon jó úszó. És hiába keresték, nem találták meg. Azért nem, mert él! Él egy szigeten. Vagy az ufók vitték magukkal. De visszahozzák...! Igen, tudom: apának nehéz három gyerekkel. De nem szabad megnősülnie. Nem szabad elvennie Rizilizit, aki nagyon rendes nő, de nem anya. Legyünk türelmesek! Anya hazajön.”

Gyerünk haza!

Rémes nyaralás két londoni gyereknek egy világvégi kis faluban. A rokonság kedves, de a szobában egér és pók szaladgál, a klotyó kint van az udvaron, és ami a legrettenetesebb: levágják az élő csirkét! Eszter és Robert megszöknek. Át a Nyírségen, a Hortobágyon, a Tiszán hazaindulnak Angliába. Veszélyek, kalandok, humoros helyzetek váltják egymást az úton, míg egy cirkuszkaraván fel nem veszi a két szökevényt. És akkor kerülnek a legnagyobb bajba!

JÓ BARÁTOD LEHET, HOGY HA MEGISMERED!

Végre volt egy nyugodt éjszakám!

Csak háromszor kellett felkelnem, s kimennem, ahová a király is gyalog jár.

De legalább nem álmodtam semmit.

Kivéve reggel azt, hogy egy hatalmas krokodil szájában vergődöm.

Erre riadtam fel.

Nem krocki volt. Beni unokám rángatta a karomat, és persze mellette állt már Saci meg Lizi is.

– Papa! Rosszat álmodtam rólad! Azonnal kelj fel!

Csodálatos, ha az embernek unokái vannak – kétszáz kilométerrel odébb.

– Mi? Mi van? – gurultam le az ágyamról ijedtemben, amire persze Saci meg Lizi rötyögni kezdtek, mert azt hitték, viccelek.

– Papa! – harsogta bele az arcomba Benedek, a krokodil: – Az álmodtam, hogy egy *hacker* megszerezte a *password*öd, és lenyúlta az összes *zseton*odat.

Csak pislogtam.

– Micsinált a kicsoda a kicsodával?

– Valaki a barátodnak adta ki magát a neten, megtudta a jelszavadat, bejutott a gépedbe, és kifosztotta a bankszámládat.

Rémületemben majdnem ráléptem Tapi kutya farkára.

– Mi?! Mi?! Betörtek a bankomba?

– Nem, Papa! – szólt rám Saci. – A számítógépről van szó. Mi a jelszavad?

– „Éljen a haza!” – mondtam, mert ezzel a jelszóval vonultam fel régen a nemzeti ünnepeken, amíg felvonultam.

– Papa! – nevetett Saci. – A laptopod jelszavát kérdeztem!

– Ugyan mi volna a jelszavam? Hát a nevetek: Sára, Liza, Benedek.

– Az rossz! – mondta Beni, és leültetett a laptop elé.
– A jelszónak nehéznek kell lennie, és legalább kilenc karakteresnek. Legyen benne kis betű, nagy betű meg szám. Például az *Éljen a haza!* kezdőbetűivel indíts, Eah, aztán jöhet a neved, meg a születési éved utolsó két száma. Meg tudod jegyezni?

– Majd gyakorlom – mondtam, és a régi jelszót kicseréltem az újra.

– De ha már nyitva a géped – ült mellém az én okos Benikém –, beszéljünk a veszélyekről.

– Tudom, mi a veszély! – hadartam, hogy az unokáim lássák: a Papájuk nem lökött. – Nem szabad szétszedni a laptopot, mert megráz az áram.

– Papa! – sikkantott Beni. – Ne bolondíts meg! Az internetről van szó, nem a laptopról.

Hallgattam. Összeszorítottam a számat. Meg voltam sértődve. Felnőtt vagyok, tehát én vagyok az okosabb – általában. Tehetek róla, hogy a kütyükhöz nem értek? Amikor gyerek voltam, még tévénk meg telefonunk se volt, nemhogy komputerünk.

– Látom, a vírusok ellen védekezel – pillantott kis-unokám a képernyőre.

– Persze! – rántottam meg a vállamat. – Szedem a C vitamint.

– Böbö! – mondta Lizi, mint aki jelzi, hogy ő is szed vitamint.

– Papa! – nyihogott Saci. – Beni a számítógépes vírusról beszél, ami mindent tönkre tehet a gépeden, meg ellophatja az összes adatodat, ha nincs vírusirtód.

– De szerencsére van! – mondta Beni. – Mert apa feltelepítette. Biztonságos jelszó, vírusirtó, eddig oké.

De tudod-e papa, miért nem szabad idegenektől érkezett gyanús e-mailt kinyitni akkor sem, ha azt írja, hogy egymillió dollárt nyertél?

– Ne már! Egemillió dollárt...? Mért ne nyitnám ki? Megbolondultam?

– Bocs, Papa, de akkor bolondulnál meg, ha nem töröd ki azt a mailt azonnal. Mert tuti, hogy becsap! Hogy nyertél volna egymilliót, amikor nem is játszottál? Ha

kinyitod a becsapós levél mellékletét vagy válaszolsz neki, lehet, hogy rátelepül a gépedre, minden titkos adatodat, leveledet lenyúlja, bankszámládat ismeri, és a pénzed holnapra már az ő számláján, az ő zsebében lesz. Az életben is van bűn. Az interneten is van bűn. A neten is azt hazudik mindenki, amit akar, míg el nem kapják, és le nem csukják.

– Ne már! – motyogtam, és néztem, mint Rozi a moziban.

– Nem te szoktad mondani, Papa – nézett rám ragyogó szemével az én Sacikám –, hogy vigyázzunk az idegenekkel?

Bólogattam. Ez igaz. Nagyon okos tanács. Én mondtam.

Beni folytatta a kioktatásomat, és közben csintalanul rám kacsintott:

– A facebook oldaladon is vigyáznod kell, ha például egy csinos, szőke, Loló nevű húszéves lány jelentkezik, és csatlakozni akar hozzád.

– Mért vigyáznék? – hörrentem fel. – Biztosan látta a fotómat, és tetszem neki.

– Papaaaa! – grimaszolt Saci is. – Lehet, hogy nem húsz éves, hanem hatvan, nem csinos szőke, hanem kövér borzas, és nem Lolónak hívják, hanem Lajosnak. Érted?

– Nem értem! – bámultam az unokáimra. – Miért akarna hozzám csatlakozni egy hatvanéves kövér Lajos?

– Hogy megismerje a címedet, megtudja, mikor nem vagyunk itthon, és betöri ide a bandájával.

Pislogtam, mint béka a gólyabálon.

– Ilyen veszélyes az internet?

– Az utca is veszélyes, ha nem ismered a közlekedési szabályokat, te mondtad – magyarázta Saci.

– És még valami, Papa – emelte fel az ujját Benikém:

– Liziről ne tedd fel azt a pucér fotót, amit apu csinált fürdetés közben!

– De mikor olyan édes!

– Csakhogy az internet mindent megőriz, Papa! És tíz év múlva Lizi esetleg nagyon dühös lesz, mert feltetted, és mások megosztják, gúnyolják, csúfolják.

Hallgattam. Lehet, hogy Beninek igaza van?

– Na, de a guglin nincs veszély – kaptam fel a fejemet. – Ott nyugodtan kattintgathatok, és keresgélelhetek, nem?

– Nem! – kiáltott egyszerre Saci és Beni, de még Lizi is be-nyögött egy „böböt”.

– Vannak veszélyes oldalak, amelyek felajánlanak egy linket, egy felugró reklámot, és ha rákattintsz, vírussal fertőznek, a gépedre települnek, átveszik az irányítást, vagy mindent törölnek!

– Azt a...! Ez tényleg gáz! A gépen van minden regényem meg versem... – dadogtam, és az unokáimra bámultam hirtelen. – No, de ti honnan tudjátok mindezt?

– A suliból meg a gugliról – mondta Ben

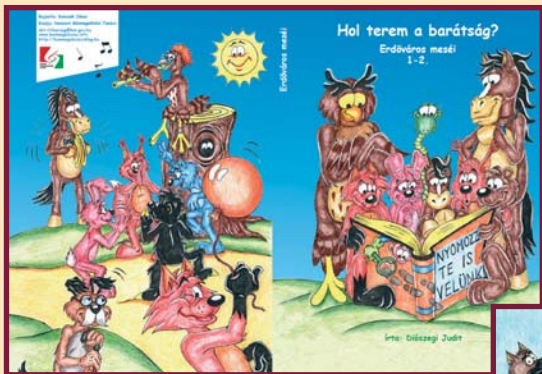
– Meg az *Erdőváros meséiből* – mondta Saci. – Letöltsem neked?

– A barátod csak az lehet, akit jól ismersz – vigyorogott Ben. – Az internet is lehet jó barátod, ha megismered.

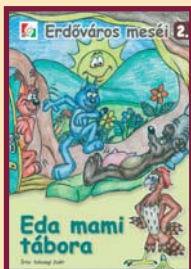
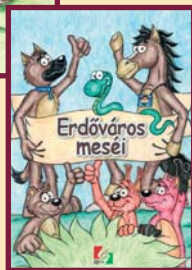
– Bölcs gondolat! – bólogattam. – Ki mondta?

– Te, Papa!

Az erdei iskolában mindig történik valami. Minden nap új kihívásokat tartogat Róka Miki, Mókus Marci és osztálytársai számára. Titkos összeesküvés készülődik, rejtélyes bűnesetek forgatják fel Erdőváros életét, de az erdei gyereksapatnak minden váratlan eseményre van megoldása, márpedig furcsa helyzet akad

bőven. Szerencsére mellettük állnak gondoskodó tanáraik, szülei, Zabola Zoli, az erdő rendőre és az egész kapitányság. A nebulók rájuk mindig számíthatnak, ha nem tudják, mi lenne a helyes döntés egy-egy bonyolult élethelyzetben.

A Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács mesekönyveiben rengeteg kalandot olvashattok erdei kis hőseinkkel, akik saját bőrükön tapasztalják meg, hogy az erdő nem csupán mókát és játékot tartogat. Akárcsak az utcán, az erdei ösvényeken is számos veszély leselkedik ránk, sok kellemetlen meglepetés érhet bennünket, ha nem vagyunk résen.

ÉG AZ ERDŐ, ÉG A HÁZ IS, NEM IS EGY HÁZ, HANEM SZÁZ IS!

Álmomban medveapó voltam, és égett szagot éreztem hirtelen. Fordulok erre, fordulok arra, körülnézek hatalmas erdőségemben: hol az a tűz?

Egyszer csak meglátom ám, hogy egy kis tisztáson lobogva lángol egy halom gally, és a tűz már belekapott a száraz avarba, a bokrokba, ágakba, s kígyózva fut fel a fára a láng.

– Help! Help! – kiáltom, mert álmomban tudok angolul. – Segítség! Egy buta ember nem oltotta el a tábortűzét rendesen! Vagy eldobott egy égő cigarettát! Meneküljünk, bocsa-im!

És már robogunk is hegyen át, völgyön át, elől Lizi bocsi, utána Beni mackó, és végül én meg Sacika macika, aki a fülembe visítja, hogy:

– Papa! Papa! Ég a papír! Ébredj!

– Mi? Mi? – riadok fel tüzes-medvés álmomból, és rémülten látom, hogy égve hagyott olvasólámpámra borult újságom füstöl.

– Azt a...! – brummogok, vagyis ordítok egy 18 éven felülit, de már kapcsolom is le a lámpát, és öntöm a füstölő papírra a pohár vizet, amit minden este bekészítetek magamnak éjszakára.

– Bumm! Reccs! – mondja a forró villanykörte, amint a hideg víz ráfreccsen, és eldurran. Saci nézi a kárt, az üvegszilánkokat, meg a leöntött újságot, könyveket, aztán rám villan a szeme dühösen. (Ilyenkor tiszta anyja!)

– Papa! Te tanítasz minket vigyázásra meg biztonságra, miközben égve hagyod a lámpádat az újság mellett? „Forró tűzhely, vasaló, égő gyertya közelében sohasem maradhat konyharuha, papír, vagy más éghető akármilyen!” Nem te mondtad?

Ültem az ágy szélén, hallgattam a kis unokámat, és szégyelltem magamat.

– Igen, én mondtam – morgolódtam. – Bocs! De ha lehet, ne mondd el a többieknek, mi történt!

– Naná, hogy elmondom! – reccsent rám Saci. – Tanuljanak belőle ők is! Sőt! Még a tűzoltókat is ki kellene hívni, mint minden tűz után. Még ha eloltottad, akkor is. A telefonszámuk 105 vagy 112! Nem te mondtad?

– De igen, én mondtam – suttogtam, és szerettem volna elbújni a föld alá, csak nem volt elég nagy lyuk a padlón.

És Saci folytatta a kioktatásomat. Még a mutatóujját is rázta közben az orrom előtt. (Hát nem tiszta anyja?!)

– Ha kenyeret pirítasz, szendvicset sütögetsz, Papa, vajon nem mindig azt nézed, nem lóg-e a forró készülék felett papír vagy ruha? A gyufát mindig magasra teszed, hogy még mi se érijük el. Ha elmegyünk itthonról, mindig ellenőrzöd, hogy kikapcsoltad-e az összes elektromos készüléket. És még a sütő alatti fiókból is kivettél minden

éghető: szakácskönyvet, használati utasítást és egyéb papírokat. Ha pedig karácsonykor gyertyát gyújtunk, mindig odakészítesz egy kancsó vizet, és azt mondd: az ördög nem alszik. Most, amikor újságolvasás közben az égő lámpa mellett elaludtál, azt gondoltad, az ördög alszik?

– Nem – leheltem halkán –, az ördög sosem alszik.

– És sűrűn pislogva azt rebegetem: – Csak papa alszik el, mert öreg és fáradt.

– Jaj, ne gyere ezzel, Papa! Ne sajnáld már magad!

– emelte még magasabbra a hangját az én kis unokám.

– Ha kigyullad a ház és leég, akkor nem mondhatjuk, hogy „ó, semmi baj, csak Papa fáradt volt!”

A hangos szóra megjelent Beni is!

– Mi van itt? Mért kiabálsz a Papával? – kérdezte, de már láttam, hogy látja, miért kiabálnak velem. – Úristen, Papa! Mit csináltál? Fel akarod gyújtani a házat? Nem te mondtad, hogy „Forró tűzhely, vasaló, égő gyertya közelében...”

És a fejemhez vágta részletesen ő is, amit Sacitól már megkaptam az éghető akármiktól a tűzoltókig, a gyertyától a kancsó vízig, meg a folyton éber ördögfiókáig.

A hangoskodásra persze Lizi is betotyogott.

„Na – gondoltam –, ha most ő is elkezd az orrom

alá dörgölni a kioktatásaimat, istenemre kiugrom az ablakon! Nem érdekel, hogy földszintes a házunk, és megütöm a bokám!”

– Böö, Papa, bööböö! – visongott Lizi, mikor meglátta a felrobbant villanykörtét, a megégett papírt, meg a víztől csöpögő kis asztalt. A „bööböö” ebben az esetben azt jelentette, hogy „Nem te mondtad: „Forró tűzhely, vasaló, égő gyertya közelében... ..?”

– Oké! – mondtam a böbözés végén. – Megérdemeltem a szidást, de most már takarítsuk el ezt a pocskéságot! Ígérem, felszerelem a falra az olvasólámpámat, ahol nem érheti el az újság. És apáéknak ne szóljatok! Több szidást már nem bírok ki.

Saci Benire nézett, Beni Lizire nézett, Lizi pedig rám nézett és leguggolt:

– Böbö, Papa, böbö!

Ami annyit jelentett, hogy: rendben van, hallgatunk, de csak akkor, ha megint eljártsszuk a menekülést a tűz elől, ahogy gyakorolni szoktuk.

Így is történt. A villanykörte üvegszilánkjait a megpörkölt újsággal együtt bedobtuk a szemetesbe, az asztalt letöröltük, és ezután következett a játék.

A földre hasaltunk, az arcunkra vizes rongyot tettünk, és kúszva „menekültünk” az elképzelt lángok meg a füst elől. Főleg a füst elől, ami nagyon fullasztó és veszélyes, ha tűz van.

Saci kikukucskált rám a rongy alól, és látta, hogy lihegve, nehezen kúszom.

– Papa! Neked nem kell hason csúszni. Mászhatsz négykézláb is, mert öreg vagy – mosolygott rám kópésan, szeretettel.

Mit mondhatok? Tiszta anyja!

Galambnagymama

Gergő el akarja adni a kistestvérét, mert mióta Juditka megszületett, meg kell osztania hűgával a banánt és a szülők szeretetét. A nagymama galambbá változik, hogy találkozhasson az unokájával. Egy fiú beleolvassa magát A kis herceg című könyvbe, mert a szülei nem foglalkoznak vele. Cecilia beszélget a tesójával, aki még meg sem született. Ha képzelsz magadnak egy kutyát, az meg is haraphat. Ha nevetni akarsz vagy meghatódni, akkor ez a te könyved.

A hó fogságában

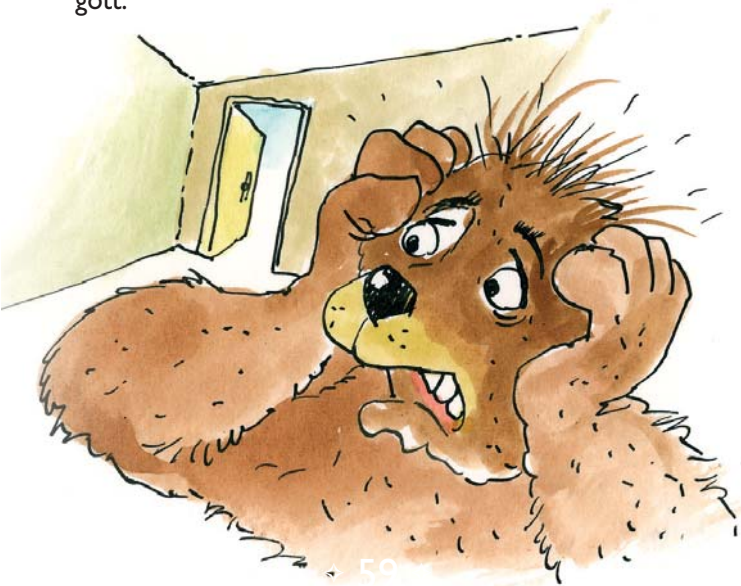
KRISZTI. „Nem megyek a nagyihoz! Nem megyek a tanyára! Se tévé, se telefon, se térerő! És tudom, hóvihar lesz! Nem akarok ott karácsonyozni! Ti bezeg Bécsbe mentek! /.../ Ugye megmondtam! A hó belepte a házat. A nagyi nincs jól. Olyan furcsán énekelget... Senkit se lehet elérni. Az utak járhatatlanok. Ádám, nem érzed meg, hogy bajban vagyok? Segítség! /.../ Azért se engedem, hogy megfagyjunk! Azért se engedem, hogy nagy baj történjen a nagyival! Azért se félek! Meg fognak találni minket. Meg fognak találni, akik szeretnek.”

A FÜLEDBE LIHEGEM: A NAGYI NEM IDEGEN!

Álmomban medveapó voltam, és csengettek az ajtón. Kinéztem. Egy csinos fiatalember állt a küszöbön kék szerelőruhában, fehér ingben, a vállán szerszám táskával.

– A Központból küldtek, hogy ellenőrizsem a tyutyubejkát, nem füstöl-e nagyon – mondta és mosolygott.

Fogalmam se volt, mi az a tyutyubejka, és miért füstölne, de gondoltam, a Központ biztosan tudja, és beengedtem a kedves fiatalembert.

Egy perc múlva üres volt a lakás: bútor, tévé, laptop, hűtő eltűnt, és én böggve brummogtam a csupasz falak között.

– Segítség! Kiraboltak!

– Papa! Papa! – riadtam fel az unokáim szirénázó hangjára, akik az ágyam mellett ugrálva rángatták a kezem, a pizsamám, meg a fülem. – Papa! Ébredj!

– Mi van? Mi baj? – pattantam fel a párnámról kábultan, mint lyukas labda a kőről.

– Dobáltad magad és rugdalóztál – hadarta Beni meg Saci, de még Lizi is rám szólt, hogy „Böbö, Papa, böbö!”.

Hirtelen eszembe jutott az álmom, és rémülten körülnéztem.

Minden a helyén volt: bútor, tévé, laptop, hűtő.

– Nem csengettek? – lihegtem.

– Nem – mondta Saci.

– Nem volt itt senki?

– Kit vársz? – kérdezte Ben.

– Nem is tudom... – pislogtam tétován, aztán hozzátettem: – A tyutyubejka nem füstöl?

Beni szeme elkerekedett.

– Mi?! Tyutyubejka? Papa! Te már hajnalban ittál?
Na, akkor hirtelen dühös lettem.

– Ne pimaszkodj, gyerek, mert a fenekedre verek!
Ide figyeljtek! Soha senkit ne engedjtek be a lakásba, ha én vagy anya vagy apa nem vagyunk itt-hon.

– A Nagyit se?
– kérdezte Saci.

– Ne őrjíts meg, Sacika!
A nagyit hogyan engednéd be? Őt ismered!

– A szemben lakó Jani bácsit, a kukásokat, a villanyszámlás nénit, meg a sarki hentest is ismerjük – sorolta Beni. – Akkor őket is beengedhetem?

– Ha nem vagyunk itthon, akkor nem!

– És ha azt mondják, hogy megbeszélték veletek?

– Ha megbeszélték, akkor mi szólunk nektek előre.

Ha nem szóltunk, akkor felhívtok minket telefonon, és megmondjuk, mi legyen.

Sacika felemelte a mutatóujját.

– A Kabányi Évikét egyszer egy bácsi megszólította a játszótéren. Azt mondta, elveszett a kutyája. Kérte Évikét, hogy segítsen megkeresni.

– És?! – kérdeztük Benivel egyszerre.

– Évike odaszaladt a mamájához engedélyt kérni, de mire a mamája felnézett, a bácsi már nem volt sehol. Mit gondolsz, Papa, azért tűnt el, mert megtalálta a kutyát?

– Talán igen, talán nem – mondtam.

– Szerintem az egy gonosz hapsi volt, Sacika! – dühösködött Beni. – Soha ne állj szóba idegenekkel. Emlékszel, mit mondott Zabolá Zoli, a rendőr, az Erdő-

város meséiben? Az ilyen gonosz idegenek először nagyon kedvesek. Érdeklődnek, dicsérgetnek, ajándékot adnak vagy ígérnek, és azt hazudják, a szülők küldték őket érted. Aztán, ha nem fogadsz szót magadtól, a kocsijukba is be akarnak rántani!

– Böö! Böö! – nyögte Lizi, mert Beni izgatott hangjától és Saci elkerekült szemétől megijedt.

– Ne rémítsétek meg a kicsit! – mondtam kissé rémülten, mert engem is megijesztett az unokám. – Az ilyen gonosz ember ritka.

– Lehet – mondta Beni. – De ha mégis felbukkan, és édeskedik, akkor nem szabad hallgatni rá.

– Hanem mit kell csinálni? – kérdezte Saci. – Bele-rúgni a micsodájába?

– Hát...! – vigyorgott Beni, az erőszakos filmek nagy kedvelője. – Jó ötlet! De rúgni csak akkor szabad, ha hozzád ér, ha megragad. Különben elegendő hangosan rászólni, hogy mások is hallják: „Nem ismerem a bácsit! Kérem, hagyjon békén!” Vagy azt kiabálni, hogy „Tűz van! Tűz van!” Akkor a gonosz idegen azonnal elmenekül, mert megijed a járókelőktől. És aztán persze mindent el kell mondani egy rendőrnek meg anyu-éknak.

Saci ijedten megfogta a kezemet.

– Papa! Ugye engem nem fog megszólítani senki idegen!

– Naná, hogy nem! – mondtam. – Te mindig Benivel, velem vagy anyuékkal mégy az oviba, és nem kódo-rogsz egyedül sehova.

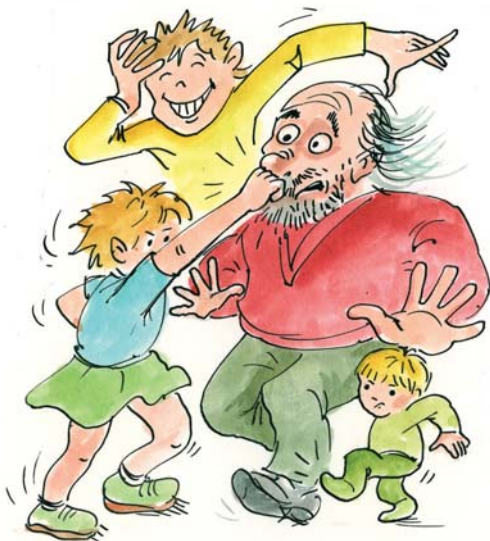
– No, de ha egyszer mégis...? – nézett rám gyönyörű szemével az én nagy lányunokám.

– Oké! – mondtam. – Játsszuk azt, hogy sétálsz az utcán, és megszólít egy idegen bácsi. Én leszek az a bácsi. – És már játszottam is: – „Szervusz, kislány! Nem ismeresz meg? Én az apukád barátja vagyok. De szép hajad van! Nem akarsz egy kis kutyát? Ott van az autóban, gyere!”

És megragadtam Saci karját, mint egy igazi idegen.

– Nem! Nem! Tűz van! – sikoltott Saci, és az orromba öklözött.

Ez is fáj, de még nagyobb fájdalmat éreztem a lábamban. Lizi ugyanis bokán rúgott.

– Böbő, Papa! Böbő! – ordította, ami kábé azt jelentette, hogy „megvédem a nővéremet az életed árán is!”.

Beni persze röhögött, mint egy fakutya.

– Hú, de megszívtad, Papa! Jó kis játék! Reszkesettek, idegenek!

Marci öröksége

„Tudom, eltátod a szádat: Cili kutya, ha feltámad!” Marci édesanyja magyar, édesapja Budapesten tanult arab orvos. A fiú ötvenmillió dollárt örökölt egyiptomi nagyapjától. Húha! Az már pénz! Csakhogy a terroristák meg akarják szerezni az örökséget. Még a gyilkosságtól sem riadnának vissza. Még szerencse, hogy Rózsit, az erdélyi származású profi bérgyilkost bízzák meg a feladattal. Marci segítséget kap a Nagytól, a Papitól, de még Cilitől is, akik pedig már csak a fiú fejében él-

nek. (A humoros, játékos és szuperizgalmas történet először folytatásokban jelent meg a neten. Százezren kattintottak rá.)

Marci visszavág

A Marci öröksége folytatódik. A terroristák nem adják fel. Bosszút akarnak állni az árulón. Marci ismét csak Rózsira, a bérgyilkosnőre számíthat, no, meg a fel-feltámadó Cilire, valamint egy verébre, plusz egy rózsabokorra. No, meg rád, kedves olvasó, aki egyszerre akarsz nevetni és izgulni Marci történetén.

ÉSSZEL MÁSSZUNK, RÁ NE FÁZZUNK!

Van egy öreg meggyfa a kertben. Sok az ága, finom a gyümölcse.

Mentem az unokáimmal szüretelni; meggyes rétest ígért a menyem estére.

– Papa, te ne mász fel a fára! – javasolta Beni. – Törékenyek az ágak. És megint nem fogtál le, hiába ígérted.

– Ott a kétágú létra – tette hozzá Saci. – Arról is eléred az ágakat. És arról talán nem esel le.

Persze elnevettem magam az unokáim pimaszkodásain.

– FigyeljeteK, csecsemők! Én már akkor fára másztam Nyíregyházán, amikor apátok még a képzeletemben sem úszkált. Úgyhogy inkább ti ne mászátok fel a fára, csak a létrára! Világos?

– Nem! Sötét! – mondta Beni meg Saci egyszerre, és Lizi is rábólintott, hogy „Böböl!”

– Ha leesel – mondta Beni –, eltörheted karodat, lábadat, és hetekig gipszben fekhetsz. De történhet rosszabb is.

Kacagtam, és egy könnyed lendülettel fent termettem a meggyfa alsó ágán.

Már éppen fel akartam kiáltani, hogy „tanuljatok fára mászni a nagyapátoktól, pupákok!”, amikor az ág azt mondta: „Reccs!” – és letört.

– Au! – kiáltottam, és a földön heverve sziszegtem, mint egy teafőző, ha forr a víz, és sípol a gőz. – A térdem!

Az unokáim persze már kórusban siránkoztak felettem .

– Ugye megmondtuk...! Hol ütötted meg magad? Böbő, Papa, böbő! A térded fáj? Eltört?

– Nem, nem – nyögdécseltem. – Tudom mozgatni, nem tört el. Csak beütöttem. Ebsont beforr. Tudjátok, hányszor estem én le gyerekkoromban? Bizony volt, hogy a fejemre...

– Gondoltam! – dünynyögte Beni, de úgy tettem, mintha nem hallanám a szemtelen beszólást. Inkább folytattam az emlékezést:

– ...és szinte sose lett semmi bajon. Gyakorlat teszi a mestert. Esni is tudni kell!

– Láttuk! – fintorgott Saci. – Nagyon ügyesen estél. Mint egy zsák használt ruha a padlásról.

Legyintettem. Nem fogok egy gyerekkel vitatkozni. Pláne, ha igaza van.

Megpróbáltam feltápászkodni, de nehezen ment.

– Leülök egy kicsit pihenni – morogtam –, kifárasztott a meggyzedés –, mire Beni meg Saci vihogva fel-

segítettek kétoldalról, és odébb támogatva leültettek a fűbe.

Ott masszíroztam a térdemet, míg Beni meg Saci felpattantak a fára meggyet szedni.

Csak néztem! Úgy cikáztak ágról ágra, mintha a szüleik majmok lettek volna. Pedig csak a nagyapjuk volt az. Egy pórul járt gorilla. Ezt persze sose mondanám hangosan előtük! Minek? Tudják.

Mikor unokáim begyűjtöttek már vagy öt tepsi rétesre való meggyet, leültek mellém a fűbe. Lizi az ölembe, Saci jobbról, Beni balról.

– Ügyesek vagytok! Gratulálok! – dicsértem őket. – Én, mondjuk, többet szedtem volna ennyi idő alatt, mert ugye a tapasztalat meg a gyakorlat sokat számít, ugyanúgy, ahogy a fára mászásban is... Ne röhögj, Beni, nem illik kiröhögni az idősebbet! – mondtam, és persze röhögtem én is, hiszen csak vicceltem.

Saci, szokás szerint arra kért, hogy meséljem el a legszörnyűbb gyerekkori baleseteimet, mert imádja hallgatni újra meg újra.

Különösen a hintás meg a medencés sztorit kedveli.

– Egyszer láttam a cirkuszban – kezdtem a történetbe –, vagy a Vidám Parkban? Már nem is tudom hol, de az biztos, hogy láttam, amikor egy férfi egyre nagyobb és nagyobb lendülettel hajtva a hajóhintát átfordult. Na, attól kezdve egy vágyam volt csak: én is szerettem volna körbe-körbe forogni a hintával. Nálunk hajóhinta nem volt, csak a játszótéri, úgyhogy azzal próbálkoztam. Pali bátyám egy ideig lökött, lökdösött, de aztán már olyan magasra lendültem, hogy nem ért el, és magamnak kellett hajtanom magamat. Csakhogy ez a hinta nem tudott átfordulni – szerencsére. Szeren-

csére, mondom, mert, ha átfordulás közben esem ki belőle, kiskanállal szednek össze.

– De kicsúsztál a hinta székéből, és leestél hamarabb – szólt közbe Saci, hiszen jól ismerte a történetet. – Leestél, és eltörted a vállad.

– Így van! – mondtam. – Ezért tanítottalak benneteket már kicsi korotokban arra, hogy nem csak bekötni fontos magunkat a hintába, de túlságosan magasra sem szabad lendülni, mert kiesünk, és az orrunkkal hamarabb elérjük a földet,

mint a lábunkkal.

– Na, és hogy volt a medencés baleset? – kérdezte Beni. – Mesélted, de elfelejtettem.

– A szomszédunk kertjében építettek egy gyerekmedencét, amiben nyáron a testvéreimmel mi is pancsolhattunk. Nem volt mély, a nap fel tudta melegíteni a vizet kellemes langyosra, és a közös kerítésünkön nyíló kis kapun bármikor átmehettünk fürödni. Imádtam beugrálni a vízbe. Persze, csak, mint egy béka, láb-

bal, fenékkal toccsanva. A szomszédék egyszer elutaztak családotól, de a kis kapu nyitva maradt. Aznap nagyon meleg volt, úgyhogy átmentem. Már előre örültem a finom, hús víznek, és futás közben nagy lendületet véve már messziről a medencébe ugrottam. Az üvöltésemre átrohantak a szüleim, és kihívták a mentőt. Elrepedt a bokám. A medencében nem volt víz.

Saci nagy grimaszt vágott, mint mindig, ha meghalotta ezt a történetet. Még elképzelni is rossz, hogy egy gyerek lábbal ráugrik a betonra.

– Még jó, hogy nem fejest ugrottál! – dühöngött Beni.

– Tudod, hogy azt soha nem szoktam – mondtam. – Nem tudhatod, hol a medence, a tó vagy tenger fenéke, amikor ugrasz. A felelőtlen ugrálás életveszélyes.

– Ahogy a felelőtlen fára mászás is! – morogta Beni.

– Beszéljünk másról – javasoltam. – Jó, hogy nem esik a hó!

– Igen – bólintott Saci –, ilyenkor júliusban ez kifejezetten előnyös.

TOM: „A tesóm dilis. Persze zseni is, mert feltalálta a szuper tolmácsprogramot, és így bármilyen nyelven beszélhetünk egymással. De azért dilis. Bevette, hogy Konrád Ottó menedzselni akarja Amcsiban a találmányát. Pedig csak el akarja lopni. Na, ezt nem látja a dilis! De szerencsére itt vagyok én meg a hatodikosok szövetsége...”

Tom iskolatársa, Digó folyton a verekedésével dicsekszik. Tele van karmolásokkal, foltokkal. Aztán kiderül, nem is verekszik, csak verik. Már mint a mostohaapja veri. Sőt! Drogfutárnak akarja titokban felhasználni A bátyám zseniben megismert Konrád Ottó szemét közreműködésével! De mit tehet Tom és a hatodikosok... pardon, már hetedikesek szövetsége, ha mindezt megtudják? Megmentsék Digót, bár utálják?

Tudtad, hogy a nagyi lánykorában Sellő néven titkos ügynök volt? Na, nem a te nagyid, hanem Tom és Geri nagymamája. Mindez akkor derül ki, amikor Gerit elrabolják. Nagynak elő kell kapnia a palacsintasütőt, hogy szétcsapjon a banditák között. Szerencsére Tom meg a szövetség és Sellő régi szerelmei a nagyi mellett állnak. *(Ne olvasd órán! Fel fogsz röhögni. Én figyelmeztettelek!)*

A MÉHECSKE BARÁTOD, NEM BÁNT, HA TE SE BÁNTOD!

Aznap az unokáimmal maradtam megint, mert a fiam és a menyem elutaztak a ceglédi mamához kukoricát kapálni.

Reggel még félálomban kitántorogtam a konyhába, de mikor megláttam az asztalt, rögtön felébredtem. Felébredtem és felhördültem, mint Tapi kutya a kerítésnél.

– Beni, Saci, Lizi! Ki evett itt este utoljára?!

Az asztalon hangyák rohangáltak ide-oda, mint a plázákban a pestiek, és cipelték az ott hagyott falatokat, húsdarabot, sütimorzsát.

Dörgő hangomra persze Beni meg Saci kirohantak a szobájukból, ahol Lizivel játszottak, aztán rémülten megtorpantak ők is. Meglátták a hangyasereget az asztalon. Egy pillanat múlva Lizike is kitotyogott.

Vésztjósloán megismételtem a kérdést.

– Ki evett itt este utoljára?! Ki nem takarította le az asztalt?

Beni Sacira nézett, Saci Lizire nézett. Lizi meg rám nézett, és azt mondta:

– Böbö, Papa, böbö!

– Igen – mondta Saci –, te ettél utoljára Papa. Még az asztalnál voltál, mikor mi lefektettük Lizit, és mentünk tévézni.

Álltam és pislogtam. Jé! Tényleg.

– Igen, igen – dadogtam –, igaz, én ettem utoljára, én, és... és azért hagytam itt a morzsákat, hogy... hogy lássátok milyen bajt okoz, ha egy kis izé... maradékot hagyunk az asztalon!

– Papaaaaa! – harsogta Beni meg Saci egyszerre. – Ne kábíts! Nem most jöttünk a hathúszassal.

„Pimaszok, gondoltam. És ezt a szöveget is tőlem nyalták.” De nem szóltam semmit, csak felkaptam a fejem, mint aki megsértődött, aztán morzsástól, hangyástól sietve felnyaláboltam a terítőt, és kisiettem vele, hogy kirázzam a fűbe, az udvaron.

– Mindenesetre most láthatjátok, mi történik, ha rendetlen valaki! – oktattam őket szigorúan, mikor visszatértem, mert egy jó Papa holtig tanít.

– Látjuk, Papa, látjuk – mondta Beni. – Meg azt is látjuk, hogy nyitva hagytad az ajtót, és bejött két méhecske.

– Juj, juj! – kiabált Saci, és Lizivel együtt bebújtak az asztal alá. – Meg fog szúrni!

– Dehogyan fog! – mondta Beni, az én okos unokám. – Ha te nem bántod, ő sem bánt téged. Csak akkor ereszti beléd a fullánkját, ha kergeted, csapkodod, mert védekeznek.

– Így van! – mondtam.

– Amikor gyerek voltam Nyíregyházán, sokat jártunk mezítláb. Gyak-

ran előfordult, hogy ráléptem egy méhecskére, vagy darázsra, és megszúrt. Nem néztem a lábam elé.

– Juj! – mondta Saci. – Nagyon fáj, ugye?

– Fáj, fáj, de nagyobb baj volt, hogy a méhecske fullánkja benne maradt a talpamban. Ügyesen ki kellett húzni, meg alkohollal fertőtleníteni a sebet.

– Sirtál? – kérdezte Saci.

– Nem, nem sírtam. Ordítottam. De azóta figyelek! És nem csak a lábam elé. Ha a kertben iszom a pohárból, megnézem, nem szállt-e bele valami. Ha kint eszem szendvicset, ellenőrzöm, nincs-e rajta darázs. Még jó, hogy ti nem vagytok túl érzékenyek, vagyis allergiások a méhcsípésre!

– De Anya néha allergiás rád! – mondta Saci.

– Kösz az információt! – morogtam. – Majd igyekszem anyádat nem szúrkalni.

– A méhcsípés semmi! – mondta Beni, miközben néztük, hogy a mi méhecskéink kirepülnek az ajtón. – Az osztálykiránduláson egy kullancs Kós Tibi nyakába fúrta a fejét. Teri néninél volt egy spéci csipesz. Rögtön kikapta a kis vámpírt.

Teri néni figyelmeztetett is, hogy otthon, fürdésnél alaposan vizsgálja át magát mindenki, mert a kullancs szereti a meleg helyeket, a hónaljunkat, meg ott lent, a combunk tövénél.

– Én nem megyek kirándulni, az biztos! – sziszegte Saci.

– Ne butáskodj! – mondtam. – Egy kullancs itt a kertben is bármikor rád mászhat.

– Kösz az ötletet, Papa! – húzta el a száját Saci. – Most megnyugtattál. Akkor a kertbe se megyek többet.

– Ugyan már! – kapta fel a hangját Beni. – Ha kimégy, öltözz fel rendesen. Vagy fújj a karodra, lábadra kullancsriasztó spray-t. Az nem csak a kullancsokat kergeti el, hanem a szúnyogokat is.

– A szúnyog is nagyon utálatos!– nyivákolt Saci. – Úgy viszket! Folyton vakarni kell.

– Éppen hogy nem szabad vakarni! – mondtam. – Ha elvakarod, belemásznak a sebbe a bacilusok, és elfertőződhet. A csípésre, akár szúnyog, akár hangya, vagy más rovar a bűnös, a legjobb gyógyszer egy kis ecetes lé vagy citromlé. A méhcsípésre meg egy karika hagyma. Gyerekkoromban, Nyíregyházán...

– Papa! – vihogott Beni. – Ma már kapható kenőcs, meg spray a csípésekre. Nehogy már *hagymázzunk*, meg *citromozzunk*, mint ezer éve!

– Milyen ezer éve?! Én ezeréves vagyok? Akkora taslit kapsz, kis unokám, hogy a fal adja a másikat. És nem csak pimaszkodsz, de tévedsz is. A hagyma, a citrom, az ecetes oldat ma is ugyanolyan jó, mint a gyerekkoromban! És olcsó!

– Oké, oké, bocs! – tette fel a kezét Ben. – Inkább reggelizzünk!

– Na, ja! – morogtam. – Ha egyszer véletlenül nekem van igazam, akkor rögtön „reggelizzünk”.

– Böbö, Papa, böbö! – mondta Lizi, és megfogta a mutatóujjamat.

– Látjátok? – mondtam a két nagyobbiknak. – Lizi mindig nekem ad igazat.

– Mert még nem ismer – mondta Beni, a pimasz, de már szaladt is, mert tudta, ha elkapom, csikizés lesz.

*Így élünk mi néha játszva és vidáman
az őszben, a télben, tavaszban és nyárban.*

*Ki életében az örömet kevesli,
javaslom könyvükből tanuljon nevetni.*

*Kicsit csúfolódní, kicsit bölcselkedni,
s aki megérdemli, azt nagyon szeretni.*

Papa, ne már!

SAMU: „Anyu apja, a Papa hozzánk költözött. Én szeretem a Papát, ha háromszáz kilométer van köztünk, de megőrülök, ha csak három méter! Papa úgy horkol, hogy nem tudok aludni. Elém jön a suliba, mert nem érti, hogy már 12 éves vagyok! Rámnyitja az ajtót, ha zuhanyozom. Kölcsönkér és nem adja meg. Őrült ötletei vannak Tivoli Eszter meghódítására. Horror meséket nyom, én meg elájulok. És mindenkit feleségül akar venni.”

Nem vagyok Samu!

Papa újabb rettenetes kalandjaitól szenved Samu. Papa megvédi az állatokat, és kis híján megverik. Papa úszni tanítja az unokáját, és majdnem megfullad. Papa ezermester, és tönkre teszi a mosógépet. Papa felvilágosít, miközben Samu többet tud a szexről, mint a Papa. Papának és Samunak, idősebbnek és ifjabbnak nagy szükségük van egymásra. De nem könnyű együttélni másokkal. Ha szeretjük egymást, akkor sem.

AZ ORROD NEM UBORKA, A GYÓGYSZER NEM CUKORKA!

Borzasztó álmom volt Hófehérkéről meg a gonosz mostoháról. Olyan álmom, amilyen csak a hozzám hasonlóan idős Papáknak meg Mamáknak szokott lenni. Azoknak, akik már átérték a gyerekeik, unokáik fáról leesését, kövön elcsúszását, bicikliről buktát, kézégető kuktát, félrenyelését, fejbeverését, éjszakai lázát, kutya harapását, ruha eltépését, kakába lépését, méhecske szúrását, létráról bukását!

Nincs annyi verzeset, mint ahány baleset!

Na, szóval, álmomban medveapó voltam, akit az öreganyónak öltözött gonosz királynő a fához kötözött varázs pókfonállal, hogy Hófehérkének odaadhasson egy piros cukorkát. Csakhogy az a piroska nem cukorka volt, hanem a GYÓGYSZEREM! Egy piros draszté! Hófehérke pedig nem Hófehérke volt, hanem Lizi.

– Ne! Ne! – kiabáltam álmomban a fához kötözve. – Ne fogadd el! Nehogy megedd! Mérgezett! Mérgezett!

De Lizi csak nevetett.

– Cukojka! – mondta. – Cukojka!

És bekapta.

Borzasztó álmomnak persze volt előzménye.

Este, mikor kivettem a gyógyszereimet a fiókból, és kiszedegettem a dobozaikból, a fehérét, a sárgát, a pirosat meg a lilát, Lizike éppen arra sétált. Odapillantottam, rámosolyogtam, és láttam, hogy valami piros színűt szopogat. Vörös volt a szája, a nyelve!

Úristen! Csak nem esett le egy szem a vérnyomáscsökkentő tablettából?

Hát persze! Nyilván leesett! Nem vettem észre, a kis butus felvette, bekapta.

– Lizi! – hörögtem óvatosan, hogy meg ne ijesszem a kicsit. – Mit szopogatsz?

– Cukojkát – szopogatott Lizi derűsen, mire rémülten felkaptam a gyereket, felfektettem az asztalra, és megpróbáltam kibányászni a szájából a pirulát.

– Köpd ki! – kiáltottam.

– Köpd ki! Fúj! Fúj!

Akkor persze a hörgésemre, és a kicsi sivalkodására már odarohant Beni meg Saci is.

– Mi van? Mi történt? Mit csinálsz, Papa? – kérdezték.

– Lizi bevette a gyógyszeremet! Beni! Hozz langyos vizet, tegyél bele mustárt, attól kihányja!

– Nem! Nem! – kiáltozott Beni. – Dugd le az ujjadat a torkán, attól okád majd, anya mondta!

A kicsi sikoltozott, Beni ordított, Saci meg rángatta a pizsamámat, míg el nem szakadt hátul.

– Papa! Papa! Hagyd békén Lizit! – üvöltött a fülembe legszebb lányunokám, miközben egy átlátszó zacskót rázott a szemem előtt. – Cukrot evett! Cukrot! Én adtam neki!

Odakaptam a fejemet. A zacskóban piros színű cukorkák virítottak. Éppen olyanok voltak, mint az én piruláim, csak kicsit nagyobbak.

Leemeltem a sikítózó kicsit az asztról, és megpuszilgattam jobbról, balról, elölről, hátulról.

– Bocsáss meg, Lizikém, bocsáss meg! Azt hittem a gyógyszerem van a szádban. Úgy megijedtem.

De Lizit nehéz megvigasztalni. Sértődötten félretolta simogató kezemet, és szipogva Sacihoz bújt.

– Jaj, Papa! – sóhajtott Beni. – Miért nem zárod el a gyógyszeriedet, ha el akarod kerülni a bajt?

– Na, de Benikém! Fent van a felső fiókomban, hogy még ti se éréjétek el. Hova tegyem feljebb? A plafonra?

Természetesen Sacinak is rögtön támadt egy ötlete a tökéletes biztonságra:

– Figyelj, Papa, vegyél egy olyan okos kis dobozt, amilyen a ceglédi nagyinak van! Abba hetente egyszer, mikor Lizi már alszik, minden reggeli, déli és esti gyógyszeredet berakhatod. Akkor nem gurulhatnak szét.

– Majd veszek dobozt, veszek – lihegtem még mindig ijedten. – Ha addig nem kapok szívinfarktust. Nem bírom én már az ilyen izgalmat.

– Nyugi, Papa! – mondta Beni. – Türelem. Ha nagy leszek, feltalálok

neked egy műszívet. Száz év garancia lesz rá.

– Oké, Benikém! Kösz! De addig...

– Az a szív napelemekkel fog működni – álmodozott Beni. – Majd a fejedre teszünk egy sapkát, azon lesznek a napelemek.

– Szuper! – nyögtem. – De addig is, amíg feltalálok az örökké működő műszívemet, bevehetem a gyógy-

szereimet a jelenlegi szívemre? Vagy van még valami javaslatod?

– Csak annyi – mondta Beni –, hogy vegyél egy másik pizsamát, mert hátul kilátszik a popód.

Hátrakaptam a kezemet, és Sacira néztem.

– Gratulálok, kisunokám! Ha felnősz, jössz nekem egy új pizsamával.

Saci persze kuncozott. Meg Beni is, Lizi is.

Nagyon szép! Az unokák kiröhögik a nagyapjukat! Ez történt tehát este, amiből megérthető az én borzasztó álmom a mostohával, Hófehérkével, Lizivel és a cukojkával.

Az álomban az a jó, hogy még a legborzasztóbb, legdermesztőbb éjszakai képzelgésből is felébredünk egyszer. De mikor ébredek fel abból a rémálomból, amit az unokáimra leselkedő veszélyektől való félelem okoz?

Amikor felnőnek? Ha rajtam múlik, megvárom.

A tizennégy éves Alex lóg az iskolából, lop egy kutyát, hazudik, szemétkedik – haragszik a világra. Egyik gazsága követi a másikat. Még azt a lányt is becsapja, megalázza, akibe szerelmes, mert Vivi nem őt kedveli. Foltosnak, a lopott kutyának csodálatos képessége van: Alex minden gazembersége után éveket öregszik, és siralmasan lepusztult állapotba kerül. Magára veszi Alex bűneit. Mi gyógyíthatja meg Foltost? (14+)

Rob tanítás után kirohan az iskolából, és majdnem fellöki Anit. A lány sírva elszalad. A két fiatal délután együtt nevetgél a plázában. Ötvenhat tanú meséli el, mit látott. Ötvenhat tanú ötvenhat különböző történet. Miért látja mindenki másképpen ugyanazt?

A több kiadásban megjelent illusztrált kötetben lovak, kutyák, macskák, madarak, hobbiállatkák és vadállatok, azaz egy amerikai kisváros állatai mesélik el az életüket, és pletykálnak a többiekről. Egy városka története sirversekben elmesélve.

HA NINCS BEKÖTVE A BLÖKI, FÉKEZÉS ABLAKHOZ LÖKI!

Úgy terveztük, hogy kora reggel indulunk a ceglédi mamához két napra. Apa, anya, Beni, Saci, Lizi, én, meg Tapi, a német juhászkutyánk, mert a ceglédi mama még nem látta.

Hétkor keltünk, és fél tizenegykor már indulásra készen voltunk majdnem.

Sikerült a kocsiba bepakolni Beni kerékpárját, Saci rollerét, Lizi egy méteres mackóját és a menyem, Anita szobabiciklijét. Szóval szinte minden két napra szükséges holmit, ami egy hétülékes autóban és a tetőn elfér.

Úgy láttam, csak a vécékagyló maradt otthon, mert nem bírtuk kiszakítani a betonból.

Először én szálltam be hátra. Aztán a gyerekek a szüleik mögötti ülésorba, és rögtön be is kötötték magukat, mert az már elindulás előtt kötelező.

Lizit éppen a gyerekülésbe szíjajztuk Beni és Saci közé, amikor Gergely, a fiam megkérdezte:

- És mondjátok: hol utazik a kutya?
- Az ölemben – mondta Beni.

– Ott nem! – mondta a fiam. – Ha hirtelen fékezni kell, akkor Tapi előre repül, leüti a fejemet, és még a szélvédőt is kitörheti.

– Ez a kis kutyus? – mosolygott a menyem. – Nem túlzol te egy kicsit, édesem?

– Nem, édesem – pislogott Gergő a feleségére. – Ha ötven kilométeres sebességnél befékezek, akkor egy húsz kilogrammos kutya hatszáz kilogrammos súlyal száguld előre, neki az ablaknak.

– Oké! – mondta a menyem. – Elhiszem. De akkor mi legyen?

– Nagyon egyszerű – szóltam közbe. – Van megoldás. Hallgassatok az öregebbre! A kutya itthon marad. Vigyáz a házra. Mi meg megyünk Ceglédre.

– Akkor én is itthon maradok – mondta Beni. – Megbeszéltük, hogy a kutyát visszük. „Az ígéret szép szó, ha megtartják úgy jó.”

Borzalmasan konok ez a kölyök! Konok, makacs, fafejű tahó! Tiszta nagypaja!

– Jól van – mondtam. – Akkor tegyétek ide mellém a szomszéd ülésre, rácsatolom a biztonsági övet, és szépen elüldögél Ceglédig.

– Szépen elüldögél Ceglédig? – vigyorgott a fiam. – Apa! Ez a kutya nem plüssből van. Fél perc múlva már

a lábunk között fog szaladgálni, és ha a fék helyett rálépek...! Hát, tudod...!

– Oké! – mondtam. – Nincs több ötletem.

– Nekem van – mondta a fiam. – Szaladj át, Beni a szomszédba, Vince bácsihoz. Úgy emlékszem, nekik van autóhoz való kutyahámjuk. A múltkor a vizslájukat mintha azzal szállították volna az állatorvoshoz.

Beni elnyargalt.

Aztán hirtelen Saci is kiszállt a kocsiból.

– Elhozom Tapi műcsontját! – szaladt befelé. – Ha azt rághatja nyugodtabb lesz.

– Okos vagy! – kiáltott kislánya után a menyem. – De akkor kapd fel a tálkáját, meg hozz egy palack vizet is, mert gyakran kell itatni.

– Bizony! – bólogatott a fiam. – És meg is kell állnunk legalább egyszer, hátha a kutya meg Papa könnyíteni akarnak magukon.

– Kösz, hogy gondolsz rám ilyenkor – morogtam.

Saci megérkezett a csonttal, a tálkával, meg a vízzel, Beni pedig a kutyahámmal.

– Győzelem! – lengette már messziről. – Vince bácsi azt üzeni, használjuk egészséggel! Nekik kettő van.

– Na, végre! – sóhajtottam, és a kutyát bekötöttem a mellettem levő ülésen a hámba. – Ügyes szerkezet,

és nem is drága – motyogtam. – De most már talán induljunk. Dél van! Korog a gyomrom. Tényleg...! Nem állunk meg valahol pogácsázni?

– Erről jut eszembe – pattintott az ujjával Beni. – Vince bácsi azt mondta, hogy semmiképpen se hagyjuk bent a kocsiban a kutyát egyedül, mert nagyon meleg van.

– Ezt Vince nélkül is tudjuk – mondta a fiam –, de azért rendes, hogy figyelmeztet.

– Anyaaa! – nyávogott fel hirtelen Saci azon síró s kéregető hangján, amit a szülei megfőzésére szokott használni, ha akar valamit. – Vigyük el Garfieldot is! Szegény cica ne maradjon egyedül itthon. Van ketreце, abban szállítható. És a ceglédi mama még őt se látta!

– Mi? Mi? – dadogtam. – Még hogy a macskát...?! Most örülök meg!

A menyem azonban nem foglalkozott romló elmeállapotommal. A fiamra nézett, aki bólintott, Saci pedig szaladt macskát fogni.

– Gyerekek! – hörögtem halkán. – Nem lenne egyszerűbb és olcsóbb, ha a ceglédi mama feljönne, megnézné a kutyát meg a macskát, aztán hazamenne?!
Én szeretem az állatokat. De nem az autóban.

Emmike nem semmike

egy öt éves kislánynak nem kell mindig szó szerint érteni, amit a felnőttek mondanak!”

A bölcs gyerek könyve

Negyvenkét, világszerte ismert bölcsesség, mondás, szólás igazságát bizonyítják saját életükből vett példák, drámai történetekkel a szerzők: Nógrádi Gábor és Nógrádi Gergely. „A türelem keserű, de gyümölcse édes.” „A legjobb dolgok az életben nem dolgoznak.” „Ha azt akarod, hogy szeressenek, te is szeress.” „Nincsenek csúnya lányok, csak lusták!” stb. Más ismerni egy igazságot, más megérteni, és más alkalmazni az életünkben.

MÉRT VESZÉLYES PADLÁS, PINCE? TUDJA BENI, SACI, VINCE!

Éppen a *Harry Potter Középföldén alkonyatkor vámpírkodik a két Lottival* című sikergyánús regényemen dolgoztam, amikor a menyem, Anita bekukkantott kulcsra zárt dolgozószobám nyitott ablakán.

– Nem láttad véletlenül Benit meg Sacit?

– Véletlenül hál’Istennek nem! – morogtam, mert megőrülök, ha megzavarnak, mikor egy zseniális mondat egyik pontos kifejezésén gondolkodom a dugicso-kim nassolása közben.

– Nem találom őket – motyogta a menyem. – Már Vincének is átszóltam, de a szomszédban sincsenek

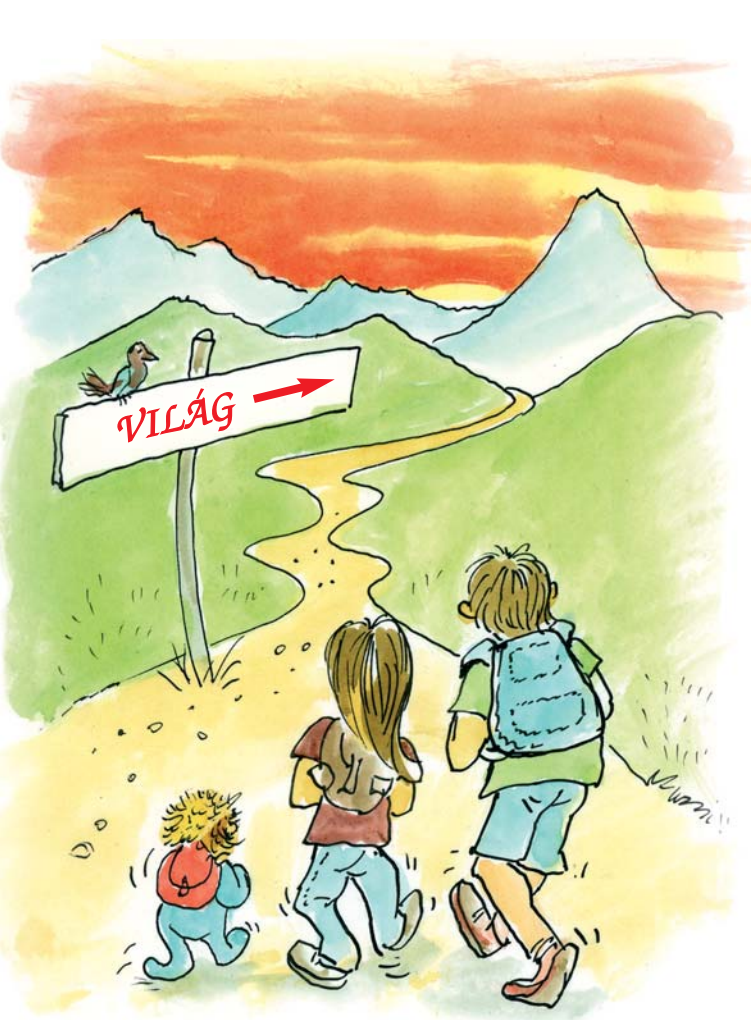
– Lehet, hogy világgá mentek, mert nincs minden nap rántott csirke krumplival meg uborkával – reménykedtem.

Anita nevetett.

– Bocs, hogy megzavartalak – mondta.

– Semmi baj! – csikorogtak a fogaim udvariasan. – Mindössze két órája keresek egy pontos kifejezést arra az emberre, aki felelőtlenül, kapkodva végzi a dolgát.

– Hebehurgya – mondta a menyem, aki óvónő.

– Ja, tényleg! – esett le az állam az ölembe, és gyorsan leírtam a szót, hogy el ne felejtsem.

Aztán felálltam.

– Megyek megkeresem őket.

Először Lizit kerestem meg, mert olyan még nem volt, hogy a legkisebb unokám itthon öt méternél messzebbre távolodjon a testvéreitől.

A padlásajtót nyitva találtam.

Lizi már a második lépcsőfokon állt, és látszólag éppen azon törte a fejét, hogy fejjel zuhanjon vissza vagy fenékkal. A lépcsőket ugyanis a nagyoknak találták ki, és a pelenkásnak egy lépcsőfok olyan magas, mintha a

felőttnek egy székre kellene fellépni tele nadrággal.

Elkaptam megingó kis unokámat, és így a családot megóvtam egy életre szóló tragédiától, miközben a vérnyomásom felment kétszázra.

– Beni! Saci! – ordítottam halkán, hogy ne

ijesztem meg a kicsit. – Hova a fészkes fekete fenébe mentetek? Itt hagyátok Lizit!

– Az előbb még Tapival játszott – szólt le a padlásról Saci. – Mi a baj?

Nem részleteztem, csak kikiabáltam a menyemnek, hogy a gyermekei sajnos megvannak, aztán ölbe kaptam Lizit, és felmáztam a lépcsőn.

Fent, a gerendák között Beni éppen egy papírdobozt nyitogatott.

– Ne! – kiáltottam. – Ne nyisd ki! Egy törött tévé van benne! Elvághatja az ujjadat!

Beni széttárta a kezét.

– Miért van itt egy törött tévé?

– A kérdés érdekes és jogos – mondtam. – Azért van itt, mert ide hoztam.

– Egy törött tévét?

– Egy törött tévét! Ez volt a legmodernebb készülék tíz éve. És még meg lehet csináltatni esetleg. Egyébként sem gondoltam, hogy majd felmáztok és keresgéltek a dolgaim körül. A padlás veszélyes a gyerekek számára.

– Pláne, ha nagyfaterjuk egy törött tévét is elrak! – húzta el a száját Saci.

– Nem csak erről van szó! – gesztikuláltam idegesen, mint mindig, ha a gyerekeknek van igazuk. – Ott állnak

a polcok tele iratokkal, régi festékes dobozokkal, üres üvegekkel, mellette dobozokban felpakolva rozsdás szerszámok, ócska ruhák, rossz elektromos gépek. Ha hozzápiszkáltak, elvághatjátok a kezeteket, vagy rátok zuhanhat az egész.

– De miért van itt ez a sok szemét? – mutatott maga köré Beni. – Miért kell mindent megőrizni? Ez a sok papír bármikor meggyulladhat.

– Igen, Benikém, akarom is mondani, hogy a padláson a legnagyobb veszély: a tűz. Egy pillanat alatt lángra kaphat a száraz holmi, ha eldobtok egy égő gyufát!

Beni rám bámult.

– Papa, úgy nézek ki, mint aki hülye?

– Ugyan már! Dehogy! Legalábbis nem látszik rajtad.

– Hogy képzeled, hogy itt gyufát gyűjtök? Még a lakásban sem!

– Jól van, jól van – mondtam. – De most már menjünk le, mert anyád ideges, és megint elsózza a levest.

– A három kerekű traktoromat kerestük a padláson – mondta Saci, miközben elindultunk lefelé a lépcsőn.

– Lizinek már jó volna.

– A kis traktor lent van a pincében.

– Gyerünk, hozzuk fel! – javasolta Beni.

A pince ajtaja zárva volt.

– Nagyon helyes! – mondtam. – Apátok bezárta, mert képesek vagytok lemenni.

– Na, és akkor mi van? – kérdezte Beni. – Felkapcsolom a villanyt, és kész.

– Csakhogy a pincében sokkal több veszély fenyeget, mint a padláson. Sötétebb van, és ládák, hordók, kerti szerszámok heverhetnek mindenfelé. Felbuksz és megütöd magad, ha ügyetlen vagy.

– Akkor te ne menj le, Papa! – mondta Saci. – A múlt héten is leestél a fáról.

– Nem leestem, hanem leléptem az alsó ágról, jó?!

– Két méter magasból?

– Erről most ne nyissunk vitát, Sacika! Inkább kérd el a kulcsot anyádtól!

Saci szaladt, hozta a kulcsot, Beni pedig kinyitotta a pinceajtót.

– Azt ugye tudjátok, hogy még viccből sem szabad senkit bezárni a pincébe vagy a kamrába? – kérdeztem azon a kedves kioktató hangomon, ami nekem van. – A törvény szigorúan bünteti az ilyen „tréfákat”. Kérdezzétek csak meg Vince bácsit, ő ügyvéd!

– Figyelj, Papa! – nézett rám erősen Beni. – Neked mindig mindenről balesetek meg bűnesetek jutnak eszedbe?

– Nem, kisunokám – mosolyogtam rá. – Csak ha látalak.

Beni elhúzta a száját.

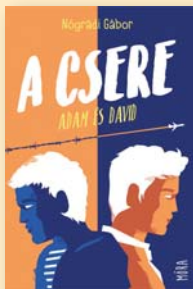
– Nem tetszik a vicced! Gombold be a slicced! Odakaptam a kezem. Be volt gombolva.

– Ócska humorérzéke van valakinek – mondtam.

– Igen? – vigyorgott Beni. – Volt kitől örökölni.

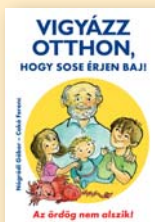

A kamasz Adam a tenger mellett egy menekülttáborban él és egy jobb életről álmodozik. Amikor beúszik a tengerbe meg nézni az elnöki jachtot, találkozik Daviddal, az Elnök fiával. Kiderül, hogy a megszólalásig hasonlítanak egymásra. Hogyan lehetséges ez?

Sok száz tábla van az utcákon, az épületekben, a parkokban, a strandokon, azaz körülöttünk mindenütt. Vajon mit jelentenek? A nagyalakú, csupa rajzos könyvvel azt szeretnénk, ha egyetlen gyereket sem érne közlekedési baleset. (Részben könyveink jóvoltából húsz év alatt felére csökkent a kerékpáros gyerekbalesetek száma, és tizedükre(!) a legsúlyosabb esetek.)

Az aggódó Papa és három okos unokája tizenhat vidám történet segítségével mesélik el a gazdagon illusztrált könyvben, hogy az otthoni élet ugyan sok veszéllyel jár, de ezeket a veszélyeket el lehet kerülni.

www.nogradi.hu

KORIZOL VAGY GÖRIZEL? MINDEN DOKI BEREZEL!

Reggeli butuska sírdogálásunk Sacival és Lizivel ijesztő éjszakai álmom miatt volt. Ijesztő éjszakai álmom pedig az esti beszélgetésünk miatt volt. Esti beszélgetésünk pedig a veszélyes játékok miatt volt.

Veszélyes játékok? Ne már! – gondolhatnánk. – Veszélyes lehet a cukorkára hasonlító gyógyszer, az ajtón csengető idegen főszer, az üdítős flakonba öntött ablakmosó, vagy a halászlé, a torkot mardosó. Veszélyes lehet a fullánkös darázs, vagy járó motorral a garázs, a kocsiban a kutya, ha nincs bekötve, a hús a forró zsírba lökve, a kés, ha kapkodva nyúlsz utána, a net egy könnyelmű kattintásra, a pincébe záró gonosz szándék, az mind veszélyes! No, de a játék?!

Igen, a játék!

Úgy kezdődött, hogy Beni meztelen talppal rálépett egy legó kockára, amit ő hagyott a padlón. Hú, az nagyon tud ám fájni!

– Aúúú! – sikoltott az unokám, és fél lábon a fotelemig ugrálva estében belefejtelt a gyom-

romba, amitől egy percig nem kaptam levegőt. Pedig éppen kiabálni akartam, mert láttam, hogy Lizi a szájához viszi a vétkes lego kockát. Úristen! Ha lenyeli...!

Beni sziszegett, én tátogtam és mutogattam Lizire, amit szerencsére Saci észrevett, és elkunyizta a kicsitől a legot egy kekszért cserébe.

Miután mindezt szerencsésen túléltek, és én levegőt kaptam, Beni meg egy morgást a rendetlenségéért, leültem az unokáimat a szőnyegre a fotelem köré.

– Akartok a dugicsokimból kapni? – kérdeztem.

Akartak.

– Akkor soroljátok fel, miért lehet veszélyes egy játék? Minden okos találatért egy szem bonbont adok vacsora után.

Mit mondjak? Csak úgy röpködtek az ötletek! Alig győztem a vonalakat húzni az unokáim neve után. Pá-pá dugicsokim!

– Ha nem teszem el a játékautót – mondta Ben. –, és apa rálép, a falnak repül, és estében elsodorja a tévét meg a vízipálmát. Én meg kikapok.

Saci következett:

– Ha a szobában rollerezek, összetörhetek mindent. Még magamat is.

– Böbö, Papa, böbö! – mutatott Lizi a lego kockára, amit majdnem lenyelt, és az ő neve mellé is került egy vonal.

– Ki kellett dobni a nagy összerakható négyzeteket a kivehető számokkal – hadarta Beni –, mert apró darabok szakadtak le róla, és attól Lizi megfulladhatott volna. Apa mondta, hogy betiltotta a fagyasztó félelem.

– Talán a fogyasztóvédelem! – vigyorgtam.

– Lehet – rántotta meg a vállát Beni. – De annak nincs értelme.

Saci jelentkezett, és már sorolta is:

– A játékpuska lövedéke eltalálhatja a szemünket, a tapadókorongja leválhat, és Lizi lenyelheti. A babákra meg a babaruhákra mindenféle gyöngyöket varrnak, ami nagy butaság, mert a baba a szájába veheti! Vigyázni kell, amikor focizunk, kosarazunk, hogy ne legyen Lizi a közelben. Ja, és még egy: a játékautó vagy a három kerekű bicikli becsípheti a kezünket...

– A Dart-játék nyíla pedig beleállhat valakinek a pocsijába – vágott közbe Beni, és persze neveltünk mindannyian.

Már éppen a gördeszka és a görkorcsolya veszélyeinél tartottunk, amikor Anita, a menyem szólt, hogy menjünk vacsorázni.

Éjszaka aztán megjelent az ijesztő álom.

Azt álmodtam, hogy Lizi tíz év múlva, amikor már nagy lány lesz, kap egy villanyrollert. Vagy gördeszkát, görkorcsolyát? Nem láttam pontosan. Az biztos, hogy olyan játékot kapott, amelyen gurulni lehet. Ahogy megkapta, fel is pattant rá, és már siklott kint az utcán, hiába kiabáltam, hogy: állj meg! El fogsz esni! Nincs rajtad sisak, térdvédő, csuklóvédő, könyökvédő, lábszárvédő!

– Lizi! Lizi! – kiabáltam álomban. – Először gyakorolni kell! Az esést is gyakorolni kell!

De Lizi csak nevetett, gurult, és nem látta, hogy egy kis gödör van az úton, egy szemtelen kis kátyú, amibe

persze belezöttyent, aztán lerepült, elzuhant, én meg felriadtam.

Aztán csak ültem az ágy szélén, a kezem reszketett, a szemem könnyezett, pityeregtem.

Saci meghallhatta a szomorúságomat a konyhában, ahol Benivel és Lizivel reggeliztek, mert besietett.

Mikor meglátott bőgni, odarohant hozzám és átölelt.

– Jaj, Papa! Mi van? Fáj valamid? Beteg vagy? Hívjam apát?

– Nem, nem – sírdogáltam –, csak azt álmodtam, hogy Lizi tíz év múlva kap majd egy gördeszkát, aztán védőfelszerelés nélkül kimegy az utcára, ahol lesz egy gödröcske, amibe belegurul, és persze leesik a deszkáról, és megüti magát...! Brühühü!

Szegény kis unokám, amint meghallotta rettenetes álmomat, mellém tottyant az ágyra, és ő is zokogni kezdett.

– Brühühü! Brühühü! Jaj, de szomorú! Istenem! Istenem!

Erre persze Lizi is betopogott. Meglátta, hogy sírunk, és neki már mondani sem kellett semmit ahhoz, hogy az ölembe vesse magát és felszirénázzon.

– Brühühü! Brühühü!

Naná, hogy rögtön megjelent Beni!

– Mi van? – kérdezte rémulten. – Mi történt?

Saci hüppögve, el-elcsukló hangon kezdett hozzá a szörnyű történethez, amit így fejezett be:

– ... és akkor Lizi alól kicsúszik a gördeszka, és lezuhan, eltöri a kezét, vérzik a szája, az orra...! Brühühü! Brühühü!

Beni nem sírt. Csak állt és dühösen vigyorgott.

– Ti bolondok vagytok? – kérdezte. – Azért sírtok, mert elképzelitek, hogy mi lesz tíz év múlva, ha Lizi kap egy gördeszkát, és elesik? Hát majd veszünk hozzá védőfelszerelést! Most megyek, elmondom apáéknak az örült meséteket, és ha ők is bőgni kezdenek, akkor én mosogatok el. De ha csak vigyorognak a busaságotokon, akkor Saci, ma te mosogatsz!

És Beni kiment.

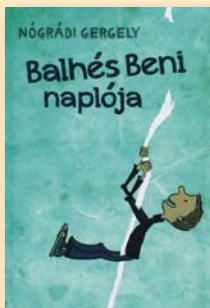
Mi hüppögtünk nagy szomorúságunkban, és vártunk.

Beni két perc múlva megjelent.

– Figyelj, Sacika! – mondta. – Menj mosogatni!

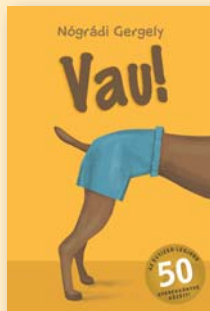

Komisz egy kiskamasz ez a Beni! Mindent tönkre tesz, mindenkit örületbe kerget. Főhősünk naplójából azonban kiderül, hogy a rosszalkodásával pusztán szeretetet akar kicsikarni a felnőttekből. Meg kell bocsátani neki. (A művet hangoskönyv változatban is kiadták.)

A tizenkét éves Szilas Pali egy éjszaka kutyává változik. Vajon milyen varázslatos erők állhatnak az egyszerre hátborzongató és mulatságos varázslat mögött? Milyen előnyei vannak, ha valaki kutyává változik, és mi a hátránya? Kinek meri elmondani Pali a titkot? És vajon a szerelme sem ismeri fel a fiút a kutyában?

Az afrikai kislány, Csicsi egy törzsi háborúban elveszti a szüleit. A koromfekete apróság a *Vau!* című regényből már jól ismert Szilas családhoz kerül. Érkezése után néhány nappal elrabolják. Szilas Pali bátorságának és leleményének, illetve Csicsi különleges varázserejének, átváltozásának köszönhetően azonban ezúttal sem marad el a boldog befejezés.

CSISZI-CSUSZI LÉPCSŐ-PADLÓ, NE ROHANGÁLJ, MINT EGY VAD LÓ!

– Vajon meséltem már a két tündérről, akik úgy különböztek egymástól, mint a fehér és a fekete, vagy a jég és a tűz? – kérdeztem az unokáimat este, mert elalvás előtt mindig be kell feküdnöm melléjük a szobájukba, és mesélnem kell nekik valamit könyvből vagy fejből, amíg el nem alszom.

– Nem, Papa – mondta Beni mogorván –, nem meséltél! De mire akarsz megtanítani benünket már megint?

– Mit beszélsz itt tanításról, gyerek? – pislogtam ártatlanul, mint pukizó Béla az orvosi váróban. – Én csak mesélni akarok...

– Ugyan már, Papa! Ne etessük egymást. Minden meséből kilóg a lóláb: folyton tanítani akarsz. Hol a veszélyes játékokról, hol a tűzről, az elektromosságról, a rovarokról... Miért nem tudsz egyszer minden kioktatás nélkül mesélni? Mondjuk a zombikról, akik hullákat kószolgatnak...

– Na, itt állj le, kisunokám! – vágtam közbe. – Ebben a szobában kiskorúak is vannak.

– Kiskorúak? Csak nem ránk gondolsz? Én meg Saci nézünk tévét, meg mindent az interneten. Ebben a szobában csak két kiskorú van: Lizi meg te, mert ti hisztek a mesékben.

Pirultam, mint csirkemell a grillsütőn. Az unokám kiosztott. És a legundorítóbb, hogy megint igaza volt.

– Rendben – bólintottam. – A zombi felejtős, de a két tündérről szóló mesének nem lesz tanulsága.

– Jól van, Papa – mondta Saci –, csak kezd már el, mert mindjárt elalszol.

– Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer az Óperenciás tengeren is túl, ahol a kismalac túr, volt egy

csupa csipketornyos hófehér kastély, amelyben két tündér lakott a szüleikkel.

Halk, lágy hangon kezdtem mesélni, lassan, meg-megállva, ahogy mesélni szokás. No, meg azért is lassan meséltem, mert még halvány fogalmam se volt, hogy miről szól majd a mese. Pláne tanulság nélkül! Mindennek van tanulsága,

legfeljebb nem látjuk, mi az. Vagy nem tanulunk belőle.

– Szóval ott tartottam, hogy egy csipketornyos, hónál is fehérebb kastélyban lakott és élt... azaz édegelt... vagyis édegelgetett a két nagyon, de nagyon-nagyon különböző tündérke az édesanyjával meg az édesapjával, akik a szüleik voltak nekik ugyebár – folytattam a mesét.

Húztam az időt. Saci meg a száját:

– Papa, ezt már mondtad. Próbáld haladni, hogy még a reggeli előtt befejezd az esti mesét.

– Igen, igen, de ha mindig közbe szólsz, elvesztem a fonalat.

– Milyen fonalat? Nincs itt semmiféle fonál.

– A mese fonalát, Sacikám. Hol is tartottam? Ja, igen! Szóval abban a csipketornyosban, amit már említettem, abban lakott a Nyugis tündér meg a Nyugtalan tündér.

A Nyugis tündér mindent nyugodtan, csendesen, rendszeren csinált. Ezért kapta a nevét. Szépen megült egy helyben, játszott, tanult, olvasott. Óvatosan járkált a lépcsőn, és a frissen felmosott kövön. Nem ugrált az ágyon, nem mászott az asztalra vagy a szekrényre, nem rohangu a lakásban. Szerették a szülei.

A Nyugtalan tündér, amint azt a nevéből is tudhatjuk, éppen a testvére ellentéte volt. Folyton ugrált, szaladgált, kapkodott, csapkodott, és bizony sokszor elcsúszott a

vizes kövön, lebukfencezett a lépcsőn, beütötte a fejét az asztal sarkába, leesett az ágyról ugrálás közben, és egyszer még az üvegajtót is kitörte, mert nekiment. Még jó, hogy nem történt különösebb baja, csak a kezét vágta el. De a szülei őt is szerették. Azt kérdezitek, miért szerettek egy ilyen kerge, szeleburdi hebrencset?

– Ki kérdezte? – húzta fel a szemöldökét Beni. – Mi nem kérdeztük.

– Persze, hogy nem kérdeztétek! Ez egy költői kérdés volt.

– Mi az a költői kérdés, Papa? – kérdezte Saci.

– Olyan kérdés, amire nem kell válaszolni.

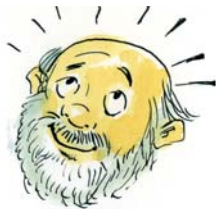
– Most mi van: magyarórát tartasz vagy mesélsz? – höbörgött Beni. – Folytasd a tündérmesét! Kíváncsi vagyok hova fogsz kilyukadni tanulság nélkül.

Erre, mondjuk, én is kíváncsi voltam.

– Na, szóval, a szülők a Nyugtalan tündért is ugyanúgy szerették, mint a Nyugisat. Mert a Nyugisat nagyon szerették. Persze a Nyugtalan is... Azt mondták neki... Vagyis így szóltak hozzá, amikor rohangált meg ugrált, hogy izé...

– Azt mondták, amit apáék szoktak – vágott közbe Saci, mert látta, hogy belesülök a mesébe, ha nem segít. – Szóval azt mondták, hogy „Tudjuk, szeretsz rohangálni, ugrálni, szaladgálni. Ez természetes, hiszen gyerek vagy, nagy a mozgásigényed. Mi is ilyenek voltunk, mikor gyerekek voltunk. Nincs is ezzel semmi baj, ha vigyázol magadra...” Innen folytatd, Papa!

– Igen! – gyújtotta fel a fejében a kétszáz wattos izzót Saci, és elkapott a költői ihlet: – Azt mondták, „Nem lesz semmi baj, ha vigyázol magadra, és megjegyzed ezeket a versikéket:

*Ne szaladgálj vizes kövön!
Eltaknyolni nem nagy öröm!
Polcokra ne akaszkodj!
Ha lépcsőn jársz, kapaszkodj!
Kertben ugrálj, ne az ágyon,
gumó nőhet koponyádon!
Szeretünk, s aggódunk érted,
gyermeked majd te is félted!”*

Aztán a szülők megpusztilgatták mindkét tündérüket a csipketornyos hófehér kastélyukban, és boldogan éltek, míg ásó, kapa, nagyharang el nem választotta őket egymástól. Itt a vége, fuss el véle!

Nagyot fújtam és elhallgattam. Ez sikerült. Nagyon elégedett voltam magammal. Ahhoz képest, hogy kezdetben fogalmam sem volt, miről szól majd a mese, végül sikerült egy értelmes történetet összetákolnom.

Beni persze gúnyos pillantással méregetett.

– Szerinted, Papa, ennek a mesének nem volt tanulsága?

– Miért? Volt? – pislogtam ártatlanul, mint Garfield, ha nem találjuk a rántott csirkét.

– Naná, hogy volt! Mindkét tündér bennünk lakik. A Nyugis is, a Nyugtalan is. Hol szépen megülünk, olvasunk, játszunk, tanulunk, lassan járunk, hol meg rohangálunk, tomlolunk, verekszünk. De mind a két tündérünket szeretni kell, mert mind a kettő mi vagyunk. Csak a Nyugtalan könnyen megsérülhet, ha nem vigyáz.

– Jé, tényleg! – nyitottam nagyra a szemem, mint gügye Béla, ha a bika nem ad tejet.

– Jaj, Papa, ne bohóckodj! – mosolygott Saci is. – Tudtam, hogy tanítani akarsz megint. De mondd, te tulajdonképpen miért író lettél és miért nem tanár?

– Azért kis unokám, mert a szavakat, a mondatokat sokkal könnyebb alakítani, formálni, azaz „nevelni”, mint téged, meg a többi gyereket. A tanító egy virgonc, folyton változó élőlényvel foglalkozik. Például veled. A nevelés, az oktatás a világ legnehezebb, de legfontosabb mestersége. Én regényt csinálok szavakból, a tanár meg embert a gyerekből. Szerinted melyik a nehezebb?

– Én tanár leszek – mondta Beni.

– Én is! – mondta Saci.

– Böbö, böbö! – mondta Lizi.

Bólintottam. Okos unokáim vannak. Érdekes, az eszüket tőlem, a szépségüket a szüleiktől örökölték. (Ciki lett volna, ha fordítva történik.)

– Nekem tetszett a meséd, Papa – fogta meg a kezemet Saci biztatóan. – És tudod, miért tetszett a legjobban?

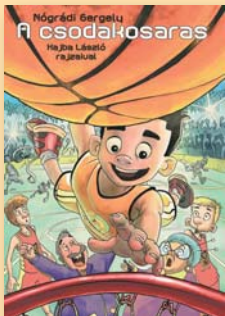
– A bölcs tanulság miatt?

– Nem. Nem azért. Hanem mert közben nem aludtál el.

A csodakosaras

Rézi mama varázsított kotyvaszt a csemetéjének, hogy zseniális kosárlabdázót faragjon az ügyetlen fiúból, ám a rejtélyes csodafőzetet véletlenül egy másik gyerek, Olivér hajtja fel. Főhősünk lélegzetelállító ügyességgel dobálja a kosarakat a Kenguruk mérkőzésén, ám az a siker, amely mögött nem áll szorgalom és munka, hamar elillan.

Misu és a piros kenu

Gusztit, a bagolyfiókát egy folyó menti erdőben, a családi fészekből kapja fel egy ragadozó madár, és egészen a városi parkig cipeli a karmában. Ott aztán elengedi a zsákmányát, Gusztira pedig rátalál az iskolába tartó Misu. Ettől kezdve kalandok sora kíséri a fiú és a kisbagoly közös napjait, mígnem Misu és a barátai egy kenuval el nem indulnak Bagolytanya felé, hogy hazavigyék Gusztit a szüleihez.

GÁZRA, LÁNGRA VIGYÁZZATOK, LE NE ÉGJEN A HÁZATOK!

Éjszaka megint medveapó voltam, és a barlangomban aluszkáltam az én kis unokámmal, Beni-bocsommal. Egyszer csak álmomban valami furcsa szagra ébredtem.

A félhomályban látom ám, hogy a gyerek is brum-mogva szaglászik a nagy orrával.

– Pszi-pszi-pszi-pszi!

– Mi van, Benikém? – vigyorogtam. – Pukimuki?

– Nem, Papa! Én nem.

– Akkor mi ez a szag? Valaki ide kakkantott a barlang elé? Biztos az a pimasz majomszomszéd, a Kaponyák Ervin! De holnap feljelentem az önkormányzatnál, az biztos!

– Nem, Papa, ez inkább... – kezdte Beni, miközben a villanykapcsoló felé nyúltam, mert a barlangunkba álmomban be volt vezetve az áram.

– Neeee! – sikoltott hirtelen kis unokám a fülembé, mikor észrevette, mit akarok. – Gázszag van! Gáz van!

– Ugyan már, kis buta! – nevettem. – Nincs is bevezetve...

És felkapcsoltam a villanyt.

A robbanás szétvetette a barlangot, és felrepített minket a levegőbe.

A fák felett repkedtem, míg a közelemben Beni lebegett.

– Látod, Papa? – kiáltotta. – Mondtam, hogy gázszag van! És mi az, hogy nincs bevezetve? Azzal fűtünk, azzal főzünk!

– Tényleg! – csaptam a homlokomra. – Elfelejtetem.
Bocs!

Aztán mindketten lezuhantunk és felébredtem.

Felébredtem, és a levegőbe szagoltam. Furcsa illat terjengett a lakásban.

– Te jó ég, csak nem a gáz szivárog?! – ugrottam fel.

Nem az volt. Lizi ült a bilin.

Mentem, rendbe tettem legkisebb unokámat, és ellenőriztem a tűzhelyen a gázcsapokat, meg a gázszivárgást jelző készüléket, mert nekünk az is van. Mindent rendben találtam.

Reggeli után elmeséltem a gyerekeknek az álmomat.

– ...És akkor Beni felkapcsolta a villanyt – fejeztem be a mesémet –, hiába kiabáltam, hogy ne! Ne! Gázszag van! Gáz van!

– Papa! – vicsorgott rám Beni. – Nem vagyok lökött! Nem éppen te tanítottál arra, mikor kisebb voltam, hogy ha furcsa szagot érzek, sohase kapcsoljam fel a lámpát, és semmiféle elektromos készüléket? Sőt! Nem csak fel-, de le sem szabad kapcsolni árammal működő kütyüt, mert az is szikrázhat, és robban a gáz! Miért bolondultam volna meg az álmodban?

– Jó, jó, csak vicceltem – nevetgéltem. – Én kapcsol-
tam fel a villanyt álmomban, és te mondtad, hogy:
neeeee!

Sacika a kezemre legyintett.

– Sose lódíts, Papa! A sánta kutyát hamarabb utol-
érik, mint a hazug embert. Vagyis izé... fordítva. Beni
tudja a tutit, meg én is, hogy mire kell vigyázni. Még Lizi
is fél a gáztól meg a lángtól. Ugye, Lizi baba? – kérdezte
Saci a kicsit, és a sütőre mutatott. – Szabad oda menni?

– Böbö! – mondta a kicsi. – Böbö! – És a tűzhelyre
pillantva hátrált két lépést, mint aki jelzi, hogy: nem!
Nem szabad kisgyereknek a tűzhelyhez közeledni.

Majdnem leestem a székről, és a büszkeségtől híztam
két kilót.

Az összes unokám zseni!

Persze nem csoda.

Az öröklődés nagy dolog.

Másnap kirándultunk a nagymarosi faházba, ahol pa-
lackos gázzal főzünk.

Teát akartam készíteni. Megengedtem Beninek, hogy
meggyújtsa az égőt, amit gázcívának is nevezünk, mert
a kis lángok úgy ragyognak körben, mint a virág szirmai.
Legnagyobb unokámat sok gyakorlással már megtaní-
tottuk arra, hogy először gyújtsa meg a gyufát, a hosszú

szárút, ami sokáig ég, aztán csavarja el a palack szelepét, és a gyufa lángját a rózsákhoz tartva kinyithatja a gázcsapot. Persze mindig van egy felnőtt Beni mellett, mert ugyebár: az ördög nem alszik.

Feltettem a vizet forni. Aztán leültem dominózni a gyerekekkel, mert nagyon szeretik, hogy mindig hagyom őket győzni, ha jobban játszanak.

Hirtelen furcsa szagra kaptam fel a fejem.

„Már megint Lizi...?” – gondoltam a kicsire nézve, aki azonban nem úgy ült, mint aki összeecsínálta magát. Na, de akkor meg....?

Még fel se fogtam, hogy mitől van ilyen illat, amikor Beni felugrott, a tűzhelyhez rohant, elzárta a palackot meg a gázcsapot, és kinyitotta az ajtót és az ablakot.

– Mi történt? Mi történt? – forgolódtam.

– Felforrt a víz, Papa! – magyarázta Beni. – Aztán kifutott, és eloltotta a lángokat. Azért volt gázszag. Ilyenkor azonnal szellőztetni kell, te mondtad!

– Igen, én mondtam, persze, hihi!
– vihorásztam ijedtemben.

– Jaj, Papa! – nézett rám Saci villogó szemmel, ahogy az anyjától látta hasonló helyzetekben. – Mit csináltál? Fel akarod robbantani a házat, mint álmodban a barlangot?

– Dehogy! Isten ments! – nevetgéltem továbbra is zavaromban. – Bár egyébként van biztosításunk... Hihi!

Az unokáim komoran és némán vizsgálódva néztek egy darabig. Aztán Beni megszólalt.

– Papa, ugye a biztosítás emlegetése csak vicc volt?

– Persze! – röhögcséltem tovább. – Persze, hogy vicc volt! Azért humorom még van!

– Nagyon buta vicc volt – mondta Saci.

– Böbö, buta Papa, böbö! – mondta Lizi is mérgesen, mert neki persze mindig a nővérével kell egyetérteni.

Nagyon nehéz a felnőtt ember élete. Nem könnyű a tiszteletet megkövetelni, ha a gyerekeknek van igazuk. Még szerencse, hogy minden hibámmal együtt imádnak engem. És én is őket.

VIGYÁZZ OTTHON TESZT

Reméljük, tudsz válaszolni a kérdésekre.

1. Mi a három magyar igazság, ha késsel vágunk valamit?
2. Milyen jelszót válasszunk az interneten?
3. Ha valaki e-mailben arról értesít bennünket, hogy a csatolt melléklet szerint nyertünk egymillió forintot, mi a teendő?
4. Hogyan akadályozzuk meg, hogy egy kisbaba az asztalról magára rántsa a forró italt?
5. A kisbaba szeret sokáig pancsolni a kádban, de annak, aki fürdetsi, ki kell mennie a konyhába, mert leég a meggyes pite. Mi történjen?
6. Ha megégetjük egy kicsit a kezünket, vagy valahol a bőrünket, mit kell csinálni?
7. Hogyan akadályozzuk meg, hogy az égve hagyott olvasólámpa meggyújtsa az újságunkat vagy a könyvünket, ha elalszunk mellette?
8. Hogyan akadályozzuk meg, hogy az égő gyertya vagy a forró tűzhely meggyújtson egy éghető anyagot?
9. Mire kell vigyázni, ha gyümölcsöt szedni vagy játékból fára mászunk?
10. Hogyan ugorhatunk egy medence, egy folyó, egy tó vagy a tenger vízébe?
11. Hogyan helyezzük el a gyógyszereket, hogy a kisebb gyerekek ne férjen hozzá?
12. Hogyan menjünk ki kerékpárral az utcai kapun?

13. Milyen kötelező felszerelései vannak a kerékpárnak?
14. Milyen biztonsági védőfelszerelést javasolunk a kerékpárosoknak?
15. Miért nem okos dolog a padláson vagy a pincében játszani?
16. Mit kell csinálni, ha egy méhecske megcsíp?
17. Hogyan védekezzünk a kullancs ellen?
18. Mikor biztonságos a gördeszka használata?
19. Mit tehetünk, hogy véletlenül se igyunk mérgező folyadékot?
20. Milyen kézzel nem szabad bekapcsolni elektromos árammal működő készüléket?
21. Mire kell vigyázni, ha sárkányt eregetünk?
22. Kit ereszthetünk be a lakásba, ha egyedül vagyunk otthon?
23. Miért veszélyes, ha veszett majomként ugrálunk, szaladgálunk a lakásban, vagy bárhol máshol?

Ha jó válaszaidal nyerni is akarsz, kattints a

www.nogradi.hu

weboldalra, és töltsd le a

VIGYÁZZ OTTHON! tesztet.

A tesztben minden kérdés után három feleletet találsz. Ha kiválasztod a helyes választ, akkor megkaphatod a megfejtést. Azt kell elküldened a tesztben megadott e-mailra. Minden jó megfejtést beküldő játékosnak elküldjük Nógrádi Gábor legvidámabb írásainak gyűjteményét.

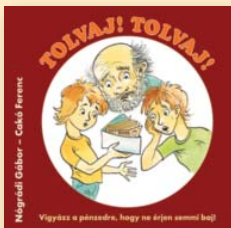
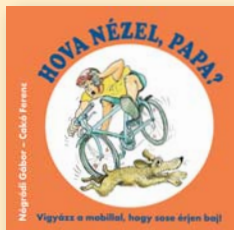

Nyeregbe, srácok

A Papa, unokái segítségével vidám helyzetekben tanulja meg a kerékpáros közlekedés szabályait. Jobb ma egy könyv, mint holnap a felsebzett térd! Fejezetcímek: Mountain bike vagy trekking? Ez kötelező, az nem. Egy kortyot sem, Papa! Kerüld ki vagy fejbe vághat! Éljen az elsősegély tanfolyam! Jó Papa holtig tanul. Tekerjünk télen is! Ha jót akarsz, számíts a rosszra!

Hova nézel, papa?

Tedd el a mobilodat és pattanj a kerékpárra! A mobilozás – beszélgetés, esemesezés, netezés – miatt számtalan súlyos baleset történik. Gyerek és felnőtt együtt tanulhatják meg a vidám, kalandos helyzetekből, humoros illusztrációkból, mire kell figyelni, mire kell vigyázni a járdán és az utakon.

Tolvaj! tolvaj!

Vagyontárgyaink, pénzünk biztonságáról, erkölcsi törvényeinkről szólnak a Papa és az unokák humoros történetei. A fejezetcímekekből: Kié a gumikutya? Ki vette el a tárcámat? Miért volt ilyen olcsó? Ha találtam, az enyém? Aláírni mások helyett, soha! Ne lopj, inkább adok!